

БЪЛГАРСКА ЗАЩИТА

В. Българска "ЗАЩИТА" излиза веднъж въ годишнината.
Цената на вестника е за година 6 лева въ прѣдилата. На ученици се отстъпва за 5 лева. За странство се прибавят само пощенски разноски.

Всичко което се отнася до вестника се испрашва до администрацията въ гр. Плъвънъ.

За частни обявления се плаща по $\frac{2}{3}$ ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявления съдъбните пристави се помътвяват по особено споразумение

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани ръженици не се връщатъ, освенъ ако съ придружени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ СЪЮЗЪ.

КЪМЪ ЧИТАТЕЛИТИ НИ.

Съобщаваме за знание, че отъ 26 Мартъ и г. Александър Кирчевъ от гр. Плъвънъ става агентъ на вестника ни, като е натоваренъ да събира, както стари або наменти, така също да записва и нови абонати, затова молиме читателитъ си да иматъ пълно довърие къмъ него.

Отъ редакцията

ОБЯВЛЕНИЕ

ИНТЕРЕСНО ЗА ЛОЗАРИТЪ!

5000 вкоренени и ашладисани пръчки върху Рупестрисъ Монтикола и Солонистъ:

35000 вкоренени и ашладисани пръчки върху Рипарма Порталисъ съ умърени цъни могътъ да се доставятъ чрезъ земедѣлско то бюрото на К. Илиевъ въ гр. Плъвънъ

Пакъ по челяднитъ имоти.

Въ единъ отъ минжлии броеве, ние, слѣдъ като посочихме на по главнитъ принципи върху които трѣба да почива единъ законъ за челяднитъ имоти, за да може да се защити нашето дребно земедѣлие, обѣщахме, че ще се повърнемъ по този важенъ въпросъ. Съ тѣзи си нѣколко реда идимъ да испълнимъ обѣщанието си. Още тогава, ние обѣрнахме вниманието на читателитъ ни, че противъ задържанието на дробната земедѣлска собственостъ чрезъ челяднитъ имоти съ нашите социалисти; тѣ смѣтатъ, че задържанието на дробната селска собственостъ е равносилно съ закрѣпването на мизерията. Доводите на социалистите (виждъ брой 25 отъ „Работ. вѣст.“) за явяването имъ противъ челяднитъ имоти съ слѣднитъ:

1. Челяднитъ имоти съ негодни и даже прѣчачъ за интензивността на земедѣлския трудъ;

2. Съ тѣхъ кредитъ на селянитъ се убива;

3. Чрезъ тѣхъ не спира обезземяванието, а прѣвръщатъ кредитъ отъ личенъ въ реаленъ (ипотекаренъ); съ тѣхъ измѣняватъ само личността на кредитора, безъ да се помогне на селянина;

4. Охранението имъ става за смѣтка на и тѣй ограничениетъ икономически, културни, битови и просвѣтителни нужди.

Ние, до колкото силитъ ни позволяватъ, че се потрудимъ да убормъ тѣзи съвсемъ неоснователни доводи противъ създаванието на челяднитъ имоти.

Нашите социалисти сѫ противъ челяднитъ имоти, защото тѣ по своя размѣр не прѣставляватъ условие за интензивно производство, за повдигане производителността на труда, защото при тия дребни участъци, каквито закони за челяднитъ имоти искусство иска да подържи, язвя се невъзможно рационалното(!) и машино обработване на земята. Това твърдение на социалистите доказва, колко сѫ тѣ слаби по стопанските въпроси. Спорѣдъ тѣхъ, интензивно и рационално земедѣлие, а слѣдователно и производителното земедѣлски трудъ може да има само тамъ, кѫдето мѣстните условия допускатъ приложението на машината трудъ въ земедѣлието, вслѣдъ другадѣ, кѫдето машината обработка на земята не е въведена и не може да се въведе, и дума не може да става за рационално стопанствуване и за производителен земедѣлски трудъ! Какво неразбирание на работитъ! . . .

Ние ще обяснимъ, какъ стоятъ челяднитъ имоти по отношение интензивното и рационално стопанствуване.

Спорѣдъ стопанските науки, интензивното стопанствуване се измѣрва по количеството на труда и капитала, който се харчи на единица пространство земя; затова колкото повече трудъ и капиталъ харчимъ на единица пространство земя въ извѣстно имение, толкова и стопанстванието е по интензивно. Така сѫсто стои въпросъ и съ различните културни растения. Различните културни растения изискватъ различно количество трудъ и капиталъ: едни изискватъ повече трудъ, други повече капиталъ, а трети повече и трудъ и капиталъ, за това и различните културни растения се различаватъ по степента на своята интензивност. Отъ друга страна, практиката е доказала, че на разните форми земедѣлие отговарятъ и различни растения. Напр., знае се, че отъ всичките културни растения, едрия земедѣлецъ може да обработва съ най-голѣма икономическа полза тѣзи отъ тѣхъ, които изискватъ повече машино обработване, отъ колкото ръжно, защото ръжната работа е производителна само при дробните земедѣлци, кѫдето труда е собственъ; такива растения

сѫ: житнитъ, фуражнитъ и нѣкой отъ индустринитъ, особено окопователниятъ; когато напротивъ, дребния земедѣлецъ, благодарение на обстоятелството, че той испълнява заедно съ семейството си всичката стопанска работа, всѣки пътъ ще има по голѣма печалба, ако обработва такива растения, които искатъ прѣкъсната ръжна работа и стопанско гледане; такива сѫ: търговските растения, влакнодайнитъ и нѣкой отъ индустринитъ. Благодарение на това различие на културните растения, ние виждаме, че дребните стопанства не само че устояватъ въ конкуренционата борба срѣщу едрия, но и отиватъ въ много дѣрви по добрѣ, отъ колкото едриятъ. Отъ този нѣколко реда се вижда, че правото за интензивно стопанствуване не се пада само на едрия земедѣлецъ, защото ако послѣдния съе и обработва пшеницата и подобните ней растения, които изискватъ повече машино обработване, то дребния земедѣлецъ пътъ може да обработва тютюна, мака, лена, хмѣла и др. растения, които не допускатъ приложението на машината обработка, но затова пътъ изискватъ голѣмо количество ръжна работа. Но това още не доказва, че едрия земедѣлецъ стопанствува по интензивно отъ колкото дребния, само за това, че послѣдния не употребява машините. Едно дребно стопанство съ култури като: хмѣлъ, тютюнъ, ленъ, макъ и др. ще бѫде всѣкога по интензивно, отъ колкото съсѣдно на него едро — съ пшеница, ечемикъ, овесъ, люцерна и др. при всичко, че послѣдното си служи съ най-уствършенстваните машини. Нашите социалисти, прѣдъ всичко, трѣбва да правятъ различие, когато говорятъ за машино обработване, интензивно и рационално стопанствуване въ земедѣлското производство, въ сравнение съ другите форми производствата отъ обработващата промишленостъ.

Згодитъ отъ приложението на машината обработване въ земедѣлската промишленостъ и въ другите форми промишлености сѫ различни. Въ земедѣлието машинното обработване не може да служи като признакъ за рационално и интензивно стопанствуване, защото земедѣлските машини, благодарение на това че не сѫ още така съвършени и че по голѣмата част отъ земедѣлските операции не сѫ обхванати съ машина обра-

ботка, не представляватъ онѣзи прѣимущества, каквито машините въ обработващата промишленостъ. Така че, въ едно стопанство отъ 70 до 80 декара обработваема земя, каквито сѫтаме да бѫдатъ челядните имоти, което не допуска въвеждането на едрия машини, не значи че не може да се стопанствува интензивно и да се повдигне производителността на труда, а напротивъ, въ него ще може да се стопанствува и по интензивно и по рационално, отъ колкото стоящето до него едро стопанство, стига да се нагласи съобразно диктовката на условията.

Така сѫсто стои въпроса и съ рационалното стопанствуване при дробните стопанства. Нашите социалисти твърдятъ, че нѣма ли условия за машино обработване, т. е. нѣмаме ли едро земедѣлие, нѣ можемъ да стопанствува не само интензивно, но и рационално. Както виждатъ читателитъ ни, нашите социалисти сѫсватъ тѣзи двѣ различни по значението си нѣща въ едно. Интензивността, както спомѣнахме и по горѣ, се мѣри по количеството на искарчения трудъ и капиталъ на извѣстно пространство земя, а рационалността — до колко стопанството е организирано съгласно сѫществуващи условия. И казваме: стопанство, което е организирано, съгласно мѣстните естествени и икономически условия, така, че принася възможния най-голямъ чистъ и постоянен доходъ се казва — рационално, а противното на това нерационално. Едно дребно стопанство може да бѫде така наредено, че да заслужава името рационално, безъ, обаче, да бѫде интензивно и обратно. Сѫсто така, едно голѣмо имение може да бѫде интензивно, безъ да бѫде рационално; може, обаче, да се случи що стопанството да бѫде и рационално и интензивно, но това не е обязательно. Значи, машинното обработване въ едно стопанство може, въ извѣстни случаи, да служи за признакъ за интензивно стопанствуване, но никой ижъ не и за рационално стопанствуване. Едно наше селско стопанство, нагласено спорѣдъ условията ни, безъ да има едри машини, може да бѫде много по рационално, отъ колкото голѣмия Русенски Образцовъ Чифликъ, който има всички най-уствършенствани и най-крупни машини, като започнете отъ парната вършачка и свѣршите съ най-

простото оржие. Отъ горното се вижда, че и това икономическо качество на стопанствата — рационалността не е патентовано само за адитърите на стопанства, както твърдятъ социалистите, а може да го иматъ и челяндните имоти, които по размъра си принадлежатъ къмъ дребното земедѣлие.

Нашите социалисти сѫ прогивъ челяндните имоти още и затова, че тъ причали за повдигането производителността на земедѣлския труд(!) И това тѣхно твърдение ги издава въ неразбиране на най обикновенитъ нѣща. Ние молимъ нашите социалисти, да ни посочатъ понѣ въ една Политическа или Стопанска Икономия, гдѣто да е казано, че щомъ гарантирашъ на единъ собственикъ, какъвто и да е той всички елементи на производството ще намалишъ производителността на труда му? Ние, до колкото сме свѣдущи по този въпросъ, знаемъ, че всѣкой производител, комуго сѫ усигорени срѣдствата на производство и който е увѣренъ, че самъ ще се наслаждава отъ плодовете на своята работа, ще работи съ много голѣма охота, слѣдователно ще увеличи интензивността на своя трудъ, а заедно съ то ва ще повдигне и неговата производителност. Ние сме увѣрени, че собственика на челяндния имотъ ще работи своята земя съ по голѣмо усърдие, ще гледа своя добигъкъ, инвентарь и пр. много по внимателно и грижливо, отъ колкото всѣки другъ земедѣлецъ, който замръква, но не знае дали до другия денъ ще бѫде собственикъ на стопанството си, или ще прѣмине въ други — чужди рѣци.

Огъ всичко до тукъ казано, вадимъ заключението, че запазването на дребното и земедѣлското членъ на земедѣлската земя не само че има да подпомага за повдигането на интензивността и производителността на земедѣлския трудъ, а ще по-значително за неговото увеличение.

Второто възражение на социалистите противъ челяндните имоти е това, че съ тѣхното създаване се убивалъ кредитъ на селянина. Още въ по минжлия брой, когато разглеждахме въпроса за челяндните имоти, казахме, че ние свѣрзваме съ създаването на челяндните имоти и въпроса за подобренето на кредитъ, съобразно нуждите на нашия дребенъ земедѣлецъ. Всички сѫществуващи у насъ до сега кредитни учреждения не снабдяватъ земедѣлците ни съ подходящъ кредитъ, за това тѣ сѫ значително помогнали за увеличението на земедѣлския дѣлъ. Нашия дребенъ земедѣлецъ има нужда повече отъ личенъ, ефтенъ и леснодостъпенъ кредитъ, отъ колкото отъ хипотекаренъ, затова ако съ създаването на челяндните имоти създавамъ и кредитни учреждения, основани върху принципа на взаимната солидарна и неограничена отговорност, каквито сѫ Райфайзеновите взаимноспомагателни каси, то ние, не само че нѣма да убиемъ кредитъ на земедѣлеца, но значително ще го повдигнемъ. При създаването на подобни кредитни институти, консумативния кредитъ, който най много е повлиялъ за съ създаването на нашите земедѣлци, ще исчезне, за да отстѫпи място на производителния кредитъ, който е само въ положение да повлияе за подобренето на селските ни стопанства. Само на тѣзи кредитни учреждения се дава правото

да продаватъ частъ или изцѣло челяндните имоти за дѣлъ, защото тѣ като най близо до земедѣлци тѣ познаватъ тѣхната кредитна способностъ, тѣхните морални качества, контролиратъ употреблението на кредитъ, слѣдователно ще прибѣгнатъ къмъ крайното срѣдство — продажбата на имота, само тогава, когато тѣхния собственникъ не дава никаква надѣжда, за поправление. Освѣнъ това, земедѣлската организация съ организирането на житната търговия ще гледа да създаде вариантия земедѣлски кредитъ, който не по малко ще задоволява нуждата на земедѣлците отъ срѣдства потрѣбни за подобрене на стопанствата имъ. Независимо отъ това, дребните земедѣлци ще могатъ да се ползватъ и съ кредитъ основанъ на излишкътъ отъ имотите, които не влизаатъ въ категорията на челяндните имоти, защото не всички земедѣлци ще иматъ имоти тѣкмо толкова, колкото се изисква отъ челяндните имоти.

Нѣ даже, да допустимъ за минута, че съ създаването на челяндните имоти не се направи абсолютно нищо за подобренето на кредитъ, то пакъ собственика на челяндния имотъ ще има по голѣмъ кредитъ, разбирае прѣимущество лично личенъ, — отъ колкото е ималъ преди и отъ колкото има всѣки сегашенъ селянинъ, който е така исклучено омотанъ въ паяджината на селския лихваръ, щото незнае на какво и до кога е собственикъ. Ето защо, ние твърдимъ, че съ челяндните имоти въ никой случай нѣмама да убиемъ кредитъ на селянина, а напротивъ ще създадемъ такъвъ и на тѣзи селяни, които сѫ изгубили кредитъ си по една или друга причина.

По третото неудобство на челяндните имоти, посочвано отъ нашите социалисти, нѣма много да се спирате, защото то отъ начало и до край съдѣржа явно невѣрни нѣща. Тѣ казватъ, че съ челяндните имоти не се спирало обезземяването и че кредитъ отъ личенъ се обрѣщалъ въ реаленъ. Когато и най поврѣхностния наблюдателъ ще се съгласи, че даже да признаемъ, че челяндните имоти въ всѣко друго отношение сѫ врѣдни, то понѣ по отношение на спиранието на обезземяването ще бѫдатъ полезни. Това можатъ да отказватъ само хората като нашите социалисти. Сѫщо така стои въпроса и съ кредитъ. Отъ всичко по горѣ изложено се вижда, че челяндните имоти съдѣржатъ за създаването на личния, а никакъ не за реалния кредитъ, защото тѣхното залагане е просто запрѣтено, а социалистите твърдятъ тѣкмо обратното.

Четвъртата точка по неудобствата на челяндните имоти съдѣржа само громки думи, неподкрѣпени съ никакви факти, затова по тѣхъ нѣма да се спирате.

Въ заключение, на всичко до тукъ, ще кажемъ, че не нѣ земедѣлци земедѣлците, че не имѣтъ помощници съ създаването на челяндните имоти, а нашите доброжелатели социалисти, които виждатъ спасението на земедѣлца ни само въ неговото пролетаризиране — изгубване и на последното парче земя и обрѣщането му отъ самостоятеленъ собственикъ въ наименъ работникъ. Нашите социалисти немогатъ да не бѫдатъ противъ челяндните имоти и всички подобни на тѣхъ мѣрки, които закрѣпватъ дребното и земедѣлие,

защото съ това се отдалечава онзи многоочакванъ щастливъ моментъ за разрешението на великия социаленъ въпросъ!?

Nepodatny

Бѫдѫщето на Садовското и Русенското Земедѣлски Училища.

Въ единъ отъ миналия бройеве на в. „Земед. Защита“, ние искахахме мнѣнието: че ако искаемъ на земедѣлското образование, което е мощния факторъ за подобриране на народия ни поминъкъ, да дадемъ по добро направление, съответствуващо на днешните събития и нуждите на земедѣлския пужди, трѣба да гледамъ чрезъ него да подгответъ добри и разумни стопани — селяни, а това трѣба да стане чрезъ висшите земедѣлски училища. За постигането на тази цѣль ние прѣпоръждахме и реорганизирахме на днѣ отъ сѫществуващата днес три срѣдни земедѣлски училища, именно Садовското и Русенското въ повече практически, тѣл какъ сѫ биле отначало при създаването имъ. Ненеже мнозина ще се зачудятъ какъ тѣй е възможно, щото тѣзи училища, които иматъ толко земя, добъръкъ, здания и пр. да се прѣвърнатъ въ училища, които не се нуждаатъ отъ толко пособия, то ние ще обяснимъ какво трѣба да се направи съ всичкатъ тѣзи пособия, за да могатъ тѣ да се използватъ и то много по добъръ, отъ колкото сѫ използвани до сега.

Трѣба да си го кажемъ откровено, че дѣлътъ тѣзи училища макаръ че сѫществуватъ по 18 години и се наричатъ въ най добритъ и напрѣдничави окрѣзи малко сѫ подействували за нововъведения между околното население. Това нѣщо ние друго яче не съ го обясняваме освенъ съ това, че уредбата на училищата, по добъръ на отдельните сървази, не е била както трѣба. Така напр. вѣсто селяните да видятъ прѣимущество на плуга предъ оралото съ по голѣмата доходностъ, съ отстранение на бурениетъ въ нивите и пр., тѣ сѫ виждали една най лоша оракъ, извѣршена лошо не защото ордието е лошо, а защото орача е безконтроленъ и оре както му е по лесно. Вѣсто околните села да видятъ добро съмѣнѣ въ тѣзи училища, тѣ гледатъ какъ тѣ тѣрсятъ да си доставятъ таково отъ самите селяни (случай въ Русенското училище миналата година). Вѣсто селяните да видятъ, че училищните чифлици се ржководятъ разумно, че за добъръкъ се подсигурява въ достатъчно количество храна и пр. ние виждаме да се купува или заема храна въ началото на пролѣтта и то слѣдъ една добра година, когато и селяните иматъ достатъчно съмѣнѣ (както бѣ случаи тази година въ Садово). Вѣобще селяните сѫ били изненадвани отъ купъ необъяснимости изъ тѣзи училища, които ги е карало да гледатъ съ недовѣрие на тѣхъ. (*) Такива грѣшки сѫ правени и се правятъ и днесъ още безъ да има кой да обрѣща внимание, при всее, че ние всѣкога сме ги разглеждали въ вѣстника.

За да направимъ щото земедѣлското население, около тѣзи училища да гледа по добъръ на тѣхъ и да ги симѣта за дѣйствително полезни за тѣхъ учреждения, ние мислимъ, че тѣ трѣба съвсѣмъ да се прѣобразуватъ, да се направятъ напълно отговаряющи на условията.

Ненеже ние познаваме добъръ условията на всички тѣ наши земедѣлски училища ще се опитаме да покажемъ на

(*) Попроби за всички такива грѣшки гледай въ брошурата: „Злато въ Русенско и Земед. Училище“ отъ Н. Кормановъ и „Срѣдства за подобреие по шесто земедѣлие отъ Хр. Сотировъ.“

промъненятия, които се диктуватъ да станатъ въ тѣхъ.

На първо място и дѣлътъ тѣзи училища трѣба да исхврѣлятъ Педагогията, да се намали образователния цензъ за приемането и да се ограничатъ прѣподаванията съвместно съ образование то на постъпващата младежъ и да се позволи на всѣки да има право да постъпва, безъ да се гледа дали той има земя или не. Свѣршивши за 2 — 3 години, които ще иматъ повече практически работи, а по малко теория нѣмъ да можатъ да постъпватъ на никакви служби и слѣдователно ще бѫдатъ принудени ако иматъ свои стопанства да отидатъ да ги ржководятъ, или ако нѣматъ никакви ще търсятъ да се уловятъ въ по голѣмите чифлици, контингентъ нуждаещи отъ работници. (Съ този взглядъ редакцията ни не е съгласна) По този начинъ тѣзи училища ще могатъ да пригответъ хора способни за земедѣлска работа.

Ненеже за насътъ училища съма нужда сътъ едно пространство отъ 40 — 50 хектара земя 3 — 4 чифлика работещи добъръкъ, едно лозе, градинка, малка изба и пр. Пита се какво да се направи съ сѫществуващите днес въ училищата: изби, млѣкарница, коне, свинѧ, говъд и пр. и пр. Но този въпросъ ние ето какъ мислимъ:

1) За Русенското училище. Всичката останала частъ отъ фермата да се вземе за производството на най доброкачествени съмѣни, които ще се раздаватъ на населението, вмѣсто да се купува такива всѣка една година десетично по скъпо отъ пѣмските евреи. Въ това направление, макаръ че би могло да се работи безъ особенъ труд и разноски още нищо не е направено. Кръварницата, която брои около 20 родилки крави ще остане като опитна станция и като производителка на бичета и телета за раздаване на частни лица и общини. Сѫщо нѣщо трѣба да се направи и по отношение на овчарницата, свинарницата, копъзоловодната станция и птичарника. Отъ такива заводи ние имаме голѣма нужда, стига тѣ да бѫдатъ добъръ уредени. При млѣкарницата ще се прѣдприематъ разни опции съ европейските сиренета, съ по-добре на кашкавали и др., а най послѣ тя би могла да послужи на околното население за място, където да прѣработва задружно макаръкъ имъ въ кашкаваль, съ която работата днес тамъ се занимаватъ разни спекуланти евреи. Отъ овощния и лозовъ разсадници можатъ да се искарватъ прѣчка и дървета за проданъ и раздаване на нуждаещото се население.

Но използването на тѣзи пособия не се използува само въ това. Училищата иматъ огромни пособия и ще иматъ персоналъ добъръ подгответъ, та можатъ при тѣхъ да се откриятъ и слѣдуващи курсове: 1) зименъ курсъ по земедѣлие или зимно училище и 2) врѣмени курсове по: винарство, лозарство, градинарство и овошарство, млѣкарство, бубарство, пчеларство и др.

Ако тѣзи курсове се распредѣлятъ на сезони, ние вѣрваме, че по този начинъ училището ще може да се постиги отъ много повече хора, отколкото до сега. Че такива курсове могатъ да бѫдатъ посъщавани отъ повече хора можемъ да се убедимъ отъ практиката съ лозарските и овошарските курсове, прѣзъ послѣдните 2 години.

2) Садовското Земед. Училище. Това училище съ фермата си и различни видове домашни животни може да послужи за сѫществища както и Русенското. Освѣнъ това то има една добъръ уредена изба, която може да послужи за едно Нисше Винарско училище, посъщвано въ мѣсечни или една година отъ желаещите, каквито има много изъ

Станишако, Чирпанъ, Т. Пазарджикъ, Ст. Загора и др. Бубарската станция ще събира всяка година желащи да се учатъ съ производството на бубено съме и пашкули, па най послѣ тя ще служи въ пълната смисъл на думата бубарска станция, като ѝ се представи правото на контрола на съмето, което се приготвява у насъ или влеза изъ странство. Но същия начинъ можтъ да се използватъ градини, лозята, пчеларника и черничевия садъ.

Ние повтаряме да твърдимъ, че само при подобна една наредба ще можемъ да направимъ земед. училища полезни на населението.

Стратифициране или облагородяване въ мъхъ споредъ Е. Вернетъ

Огът въ колко години насъмъ съ добъръ, а въвъдъ съ много добъръ успѣхъ употребява присажданието на американски пръчки така, че прѣди да бѫдатъ засадени, поставятъ ги въ мъхъ или въглица, или пъкъ смѣсени едното и другото въ извѣстна пропорция, при една тошлина отъ 20—25⁰ по Рекомиръ. Въ този мъхъ или въглица стоятъ, споредъ нуждата, 3—4 седмици и тогава ги турятъ въ укоренището.

Основайки се на добрия успѣхъ въ Франция и Австралия, нашето почитаемо министерство на Търговията и Земедѣлието е предписало на господа завѣдующите държавните лозови ръзсадници да присаждатъ и направятъ по опита на французина, г. Е. Вернетъ, въ колко хиляди пръчки, като се спомѣни, че до сега при присажданието съ се получаватъ на % около 30—35 и съ то въ иде да признае, че до сега при старата метода не е получено повече отъ 35%.

Долнатъ въ колко реда съ извѣщение отъ методата на г. Вернетъ.

Избиране и съхраняване на калемитъ и подложкитъ

Още прѣди грозdobera трѣба да си отбележимъ въ лозето тѣзи пръчки, които ще ще служатъ за калеми, като внимаваме да не бѣлѣжимъ и такива, на които гроздeto лесно пада, не съ плодородни, късно или не единовременно да зрѣятъ. Късно прѣз есента, като узрѣтъ добъръ пръчкитъ, отрѣзаваме маркираните пръчки, вързоваме ги на спончета и ги оставяме рѣзъ зимата въ почти сухъ, ситетъ рѣченъ пѣськъ. Влажността на пѣськъ да не е повече отъ 5—10%. Тази влажност се опредѣля, като се прѣтегли 100 грама отъ пѣськъ, изсушава се на огъня и слѣдъ туй пакъ се прѣтегля. Разликата на теглата ще ни покаже процентното съдѣржание на водата. Въ влаженъ пѣськъ често пакъ загивватъ очи и пъкъ прѣждовременно се развишатъ — набѣбватъ. Най добъръ можтъ да се спасятъ въ една суха и хладна изба, или ако нѣмаме изба трѣба да ги запазимъ на такова място, гдѣто да не се огрѣватъ отъ сълъвата или да ги вали дъждътъ. — Що се отнася до американите лозови подложки на тѣхъ не трѣба да се обрѣза толкова вниманиe; тѣхъ даже ги държатъ въ колко дни въ вода, за да се развиятъ малко пижитъ. Тѣзи, които иматъ свое американски лозе, можтъ да оставятъ пръчкитъ на гланитъ до тѣхното употребление — до присажданието имъ. Но които ги купуватъ, трѣба да ги съхраняватъ въ пѣськъ, който да се провѣтрива, да не бѫде много влаженъ, за да не плѣснисатъ. Единъ или два дена прѣди присажданието турятъ, както американски пръчки, тѣй и калемитъ, въ вода, за бѫдатъ по прѣсни.

Дължината на калемитъ.

Калемитъ въ Шампанъ не можтъ да бѫдатъ толкова дълги, колкото на югъ, гдѣто коренитъ биватъ по дълги, за да проникнатъ дълбоко въ земята и по този начинъ да приематъ храната и влагата си. Богатата отъ горѣ почва — ориница, често пакъ съ лъжа подпочва и ниска почвена температура, изиска едно плитко укореняване. Една дължина отъ 15—16 см. подложката заедно съ калема е достатъчна за Шампанъ. Каква трѣба да бѫде дължината на подложката за нашите място, ща поговоримъ въ отдеъ на статия.

Огрѣзитъ при присажданието на пръчкитъ трѣба да съ кратки, защото при дългите отрѣзи се получаватъ изострени тънки крайца и като такива, лесно можтъ да изсъхнатъ. Огрѣзатъ трѣба да образуватъ стървесилата единъ хълътъ отъ 45°.

Полагане или туряне на присаденитъ пръчки въ сандъци.

Много лозари турятъ присаденитъ си пръчки въ изба, въ пѣськъ или мокри дъръзни стърготини. Тази метода не е прѣпоръчителна, не за това, че пѣськътъ и стърготините не съ добри, но защото е потребна висока температура за образуванието на колуса при сраставанието на присаденитъ съ подложката. Нѣкой лозари употребяватъ при стратифицирането мъхъ, смѣсътъ съ малко въглица. Високата цѣна на мъхътъ ни накарала (казва г. Вернетъ) да го изоставимъ, още повече, че днесъ се получаватъ много по добри резултати съ дъръзни въглица, които за тази цѣль се употребяватъ, като се счукатъ на дребно и прѣсътъ прѣзъ сито, което дупчиците да съ 1 см. широки. Такива въглица се купуватъ при кюморджийтъ много евтино. Съ около 10 оки въглица можтъ да се положатъ около 3000 пръчки.

Самата работа се извѣршила по слѣдния начинъ: сандъците се правятъ 50 по 30 см. и 22—25 см. високи. По голѣми сандъци за единъ човѣкъ не съ згодни, т. е. мѣчно може да ги дига и пр. За ул сънене на работата и за прѣглеждане влажността въ тѣхъ, прави се една отъ страните му (на сандъка) подвъжка и слѣдъ туй турятъ се сандъците въ колко време въ вода; ако това не стане, т. е. не се турятъ прѣварително въ вода, то пръчкитъ, които се турятъ въ тѣхъ, можтъ да изсъхнатъ. Новата се сандъка на една отъ страните му, нареджатъ се на нея пръчкитъ една до друга и една върху друга, така що долините краища на пръчкитъ да стоятъ подъ една права линия а горните имъ краища (краищата на присаденитъ) да не достигнатъ края на сандъчната страна съ 2—3 см. Значи въхроветъ или краищата на присаденитъ нѣма да бѫдатъ на равно съ стѣната на сандъка, т. е. да не допиратъ до капака, а да има разстояние 2—3 см. На дъното на сандъка постила се една дѣвъ шени добре навлажнени въглица, даже добре е при нарѣздането на пръчкитъ и посипването на въглицата, послѣдните отъ време на време да се поливатъ, за да се отстранятъ натрупванията или събирането имъ на противоположната страна. Добръ е по между страните имъ сандъка и пръчкитъ да се посипатъ около 1 см. дебелъ пластъ отъ влажни въглица. Като се напълни сандъка, покриватъ се съ 2—3 см. въглица, тури се капакътъ, т. е. закриватъ се и се обрѣща сандъкътъ така, що да лежи или да бѫде на дъното си. Но този начинъ калемитъ съ на гарбъ, т. е. изправени и покрити съ единъ трисантиметровъ пластъ отъ влажни въглица. Пригответътъ по този начинъ сандъци можтъ да се положатъ около 1000—1500 присадени пръчки слѣдъ всичко това сандъците се поставятъ въ обикновена стая, на които тошлина всѣкогашъ да бѫде 25—30% по Рекомиръ. При тази тошлина пакъ добре се образува капуса, най добре става сраставанието. Нужна е такава висока тошлина и за това, защото се знае, че въ вътрѣшността на сандъците всѣкогашъ тошлина е по низка съ 4—5% R. Също може да се употреби за стратифициране на пръчкитъ и парникъ, който се приготвява, като се тури въ него старъ конски торъ или по добре размѣсътъ такъвъ съ изгнинъ и прѣсътъ торъ. Въ парника се поставя единъ праенъ сандъкъ, който закриваме около 35 см. височина отъ всѣка една страна съ приготвения торъ. Въ този сандъкъ се тури сандъчното съ пръчкитъ и всичко туй се покрива съ парникъ стъклъ, съ такива стъклъ, които съ замазани (матови стъклъ). Ако температурата въ парника е висока, то сандъка или сандъците се повдигатъ на подложка, а също може стъклата да се вдигатъ. При та кова съхраняване температурата трѣба да се върти въ самите сандъци. За тази цѣль поставя се единъ термометъръ между пръчкитъ. Отъ време на време, отваря се подвижната страна, за да се види дали вътрѣшността на сандъка не е суха: изобщо добре е, що всѣки пети или шести денъ да се потапятъ сандъците въ 50° тошлина въода и то по такъвъ начинъ, що водата да не достигне до калемитъ. При тѣзи потопявания случва се, що въглицата да се слегнатъ въ такъвъ случай трѣба да се притурятъ. Но никой начинъ не трѣба да се поливатъ пръчкитъ отгорѣ, понеже пънките на присаденитъ лесно можтъ да загниятъ. Слѣдъ 14 дни или три седмици, лѣтораститъ започватъ да покрватъ и да проникватъ прѣзъ въглицата. Въ такъвъ случаи трѣба да отстранимъ по голѣмата част отъ въглицата, а това може лесно да се направи съ една дуналка. Така освободенитъ лѣтораститъ растѣтъ бѣзъ и иматъ силно зеленъ цвѣтъ. Слѣдъ 25 дни или единъ мѣсецъ пръчкитъ можтъ вече да се засадятъ, понеже иматъ добре образуванъ колусъ и достатъчно коренчета. Прѣди да се

засадятъ пръчкитъ, изваждатъ се сандъци отъ стаята и се турятъ въ друга стая или на запазено място, гдѣто не е много топло и тамъ стоятъ 1—2 дни, за да могатъ пръчкитъ да никватъ постепенно на външната тошлина, та като ги назадимъ на вънъ да ни се поврѣдятъ.

При стратифицирането може да се употреби пѣськъ, дъръзни стърготини и мъхъ, и т. г. Вернетъ прѣдполага прѣдъ всичко въглицата, понеже тѣхните прѣимущества надминаватъ тѣзи на пѣськъ и др.

Отъ казаното ясно се види че г. Вернетъ употребява само въглица а не размѣсъено въглица и мъхъ или въглица и пѣськъ. Таи е методата на г. Вернетъ.

Монтикула.

Едно мнѣніе.

Въ първите години слѣдъ освобождението на, когато държавната машина, за да бѫде подкарана, имаше нужда отъ опитни работници за да я настанятъ да функционира, правителствата до не отдавно, едно слѣдъ друго, се надпрѣварваха да правятъ отъ държавната хазна благодѣянія на младежите, желащи да добиятъ въ България, а най-вече задъ границата, солидно и завѣршено образование по разните отрасли на науката. Знайно е, че е гледано да се отпушчатъ стипендии и помощи на най-бѣдни синове и при това трудолюбиви; но не можтъ да се откажатъ и съществуващи факти, че властуващи министри, народни прѣставители и много други, силни на дена, съ се въсползватъ и облагодѣтелствуватъ много свои сродници и близки, па макаръ билъ тѣ и синове на видни богаташи, търговци и голѣми чиновници.

Всички тѣзи държавни степиндианти, сега високи чиновници, разни доктори, юристи, инженери, инспектори и пр. и офицери, които всички съ били на държавна издѣржка, а мнозина отъ послѣдните и сега слѣдватъ въ чуждостраните воени академии за специализиране съ огромни мѣсечни заплати, като съзнатъ, че притежаватъ завидно положение и че за постигането на това положение имъ е помогналъ цѣлия народъ, то е законно и справедливо да му се отплатятъ за това сторено благоустройство. Това се изисква толкова по-вече отъ обстоятелството, че и днесъ има младежи, които ламтятъ за наука и чакатъ помощъ.

Въ продължение на 22 години държавата е изразходвала по-вече отъ 2,000,000 лева за степиндианти и офицери. Да допуснемъ, че нѣкой отъ тѣхъ съ умрѣли и около 500,000 лева съ загубени за държавата, но другите 1 1/2 милиона лева можтъ да се възвѣрнатъ, или пакъ съзнатъ, че притежаватъ завидно положение и че за постигането на това положение имъ е помогналъ цѣлия народъ, то е законно и справедливо да се отплатятъ за това сторено благоустройство. Това се изисква толкова по-вече отъ обстоятелството, че и днесъ има младежи, които ламтятъ за наука и чакатъ помощъ.

Въ продължение на 22 години държавата е изразходвала по-вече отъ 2,000,000 лева за степиндианти и офицери. Да допуснемъ, че нѣкой отъ тѣхъ съ умрѣли и около 500,000 лева съ загубени за държавата, но другите 1 1/2 милиона лева можтъ да се възвѣрнатъ, или пакъ съзнатъ, че притежаватъ завидно положение и че за постигането на това положение имъ е помогналъ цѣлия народъ, то е законно и справедливо да се отплатятъ за това сторено благоустройство. Това се изисква толкова по-вече отъ обстоятелството, че и днесъ има младежи, които ламтятъ за наука и чакатъ помощъ.

А. Ц. с. Бѣлъ Черква.

Съобщение отъ Българ. почетенъ търговски агентъ въ Анверсъ.

Отъ миналата седмица жития пазаръ все още остава въ неопредѣлено състояние. Вниманието на всички е обрънато върху загубите които можтъ да бѫдатъ причинени на посѣвите отъ голѣмите студове въ послѣдните дни въ Франция и Германия, както и тукъ. Въ областите, гдѣто земите бѣхъ покрити съ снѣгъ, посѣвите съ незначителни; обаче другадѣ размѣрите на поврѣдите

можтъ да се опредѣлятъ само слѣдъ размѣзането, настѫпало 3—4 дни насамъ. Може би различни полета трѣба да бѫдатъ прѣработени на пролѣтъ.

Въ Австро-Унгария студътъ е билъ също тѣврѣдъ голѣмъ, но посѣвите бѣхъ запазени съ единъ дебель снѣгъ покривъ. Същото е било въ Романия и въ Южна Русия. Въ иѣкой райони на послѣдната, а именно въ Одеския окръгъ, има опасявания, понеже земите не бѣхъ достатъчно запазени.

Въ Съединенитѣ Щати посѣвите изобщо се прѣставляватъ поставени въ добри условия. Обаче и тукъ също въ различни мѣстности същътъ не е достатъченъ, за да прѣдпази растението отъ голѣмите студове. Въпрѣки умѣрените докарвания, видимите запаси въ Съединенитѣ Щати почти не се намаляватъ. Отъ 1 Януари намалянието едва ли достига до 1,300,000 х. к. л.

Въ Аржентина износъ е въ закъснѣване: изнесено е било жито прѣзъ послѣдните седмици 353,000 хкл., срѣзъ 541,000 прѣзъ съответствищата седмица лани.

Г. Сноу, единъ отъ най-добритъ експерти на Съединенитѣ Щати, сега въ Лондонъ, вършайки се отъ Аржентина, прѣполага, че тази страна ще може да изнася тази година 1,600,000 тонни пшеница, което е много повече отъ оцѣняването на другите.

Първия рапортъ, който сега е полученъ отъ Британската Имдияказва че площа, на засищането прѣврѣмъ съ 22% и че тамъ се очаква едно голѣмо отъ срѣдните плодородия както за пшеницата, така и за рапицата.

Въ Франция и оия за уගолѣмъ вносното мито въ Германия все още привлича къмъ себе си всеобщо внимание.

Въ Парижъ сенатъ по видому не е разположенъ да подтвѣрди рѣшението на камарата; опасяватъ се, че ще съ въвеждането на редица на бойовете за вноси да се забѣркатъ финансите на р

Производството на Съединените Щати съставлява 4/5 на целия святът. Австро Унгария дава 140—150 милиона бушели, България и Румелия — 35 милиона, Романия — 80 милиона, Русия — 30 милиона, Италия 60 милиона, Етиопия 25 милиони, Канада 20 мил., Аргентина 55 мил. и Уругвай 3 милиона бушели.

Ето седмичната статистика на житата:

Количеството на жита и брашна във пътя на 25/II беше 13234000 хкл. от които 10,179,000 за Англия и на заповъдъ и 3055000 за континента, от които 217500 за Франция, 942 500 за Белгия, 870000 за Холандия и 1,015,000 за Испания и на заповъдъ.

Споредъ Домбусъ ето количеството във пътя:

23/II 1901 г. 16/II 1901 г. 22/II 1901 г.

(Въ квартери)

За Англия и на заповъдъ			
Изпещена — брашно	3430000	3290000	2570000
Царевица	540000	585000	655000
Ечемикъ	355000	360000	560000
За континента			
Изпещена и брашно	1050000	1160000	975000
Царевица	845000	1045000	1015000
Ечемикъ	125000	165000	170000

Движението на навлата остава без поредъчно; пазаря е тихъ; съ исключение на Каботажа целият съ слаби. Огъ Дунавъ до Западно-Европейски пристанища транспорта струва 10 за Мартъ; отъ Български тъ пристанище за Анверсъ по 8/3.

Пазаря за житата въ Анверсъ е безъ измѣнение, изобщо всичко е тихо. Малко сдѣлки се правятъ съ червенка отъ Съединените Щати № 2 по 16·78 фр. 100 тъ кгр.; Кашасъ № 2 по фр. 16 3/4 и 16 5/8. Валла — Валла по 16 1/2 хубава. Плѣвенъ по 16 1/2, Бургасъ — 15 1/2 100 тъ кгр. на товарени. Това съ исканиетъ цѣни.

Царевица отъ Съединените Щати по 11 фр. 100 тъ кгр. на товарени, въ пътя по 11 1/8, Одеса 13 1/2, Галацъ — 12 1/4, съ доставка на Априлий, Май по 11 1/4.

Еchemикъ отъ Дунавъ по фр. 12 3/4, отъ Америка по 13, България по 12 3/4 подолия 13, Калифорния 14 7/8, Швалие 17 1/4 — 100 тъ кгр. на товарени.

Ржъкъ St-Helene по фр. 14, Черно Море и Дунавъ по 12 1/2 — 13, Петербургъ по 13 1/4, Тогакрогъ 13 3/8, Самара 12 3/4 100 тъ кгр. на товарени.

Овеса отъ Канада по фр. 13 1/2, Со лунъ 12 1/2, Петербургъ 46 кгр. на 4-тъхъ месеци отъ Юний 13 фр. въ склада.

Приемете Господине Министре и пр.

(подп.) Луи Щраусъ.

Едно мнение отъ Българ. почтено търгов. агентъ въ Анверсъ, доложенъ съ рапортъ до министерството на Т-та и З-то.

Отъ връмбето на затварянието на Австро-Унгарската граница за ромънския добитъкъ правителството на Карлъ I търси за него другъ пазаръ.

Азъ сега се научавамъ, че въ Букрещъ се започнали прѣговори съ делигати на едно английско дружество „Merchant Investors“ за учръщаването на единъ образ

цовъ чифликъ върху държавните земи, на скотовъдици (салхани) въ Кралството и складове въ Браила, отъ глътъ мѣсата щѣло да се изнася въ Западна Европа чрезъ фригорифични паракоди.

Английското дружество щѣло да пое ма върху себе си задължението да изнася поне 36000 глави въ течение на първите 4 години на конвенцията, която щѣла да се сключи за 15 години, а начинъ отъ 5 та година износа да се увеличи.

Този въпросъ за износа на добитъка и на мѣсата има въ България едно важно значение.

Споредъ моето мнѣніе — и азъ го вече изказахъ на Министерството на Търговията и Земедѣлието при сегашнѣ условия, най-добритъ резултати биха се получили у нас отъ износа на солени мѣса въ бѣчи за марината.

Българските скотовъдици трѣбвало би да се синдикаратъ и да изпратятъ въ Хембургъ, Ню Йоркъ или Чикаго работници касаци за да изучатъ тамъ разрѣзванието и соленето на мѣсата за да усвоятъ този видъ търговия, която представлява въ консомативните страни, по малко притягатвия отъ колкото търговията съ живи животни и съ прѣено мѣсо.

Износа на замръзено мѣсо не може да става освѣнъ за Англия и Ирландия, които представляватъ големия пазаръ за живите животните и прѣно мѣсо. Тъ получаватъ средно годишно 800000 глави добитъкъ едръ, 7 до 800000 живи овни и 6 милиона убити и замръзнати овни. Вносьтъ на мѣсо въ Англия въскачва на 18 милиона квинтили (1 квинт. — около 50) кгр. отъ които 3½ милиона квинтили прѣно говеджо мѣсо и 3 милиона квинт. прѣно овнешко мѣсо.

Най-много това мѣсо се доставя въ Англия отъ Австралия и Съед. Щати, безъ да се плаща мито.

Въ България за добитъкъ трѣбва да се плаща слѣдующи мита:

Болове, телета и крави по 5 фр.

„ „ „ телци „ 3 „

За 100 кгр. живо тегло, овце и овни по 2 фр., агнега по 1 фр. на глава.

Свине, коне, жребчета, птици, дивеч съ свободни отъ мито.

Прѣно мѣсо внесено въ България плаща мито:

Птици убити 30 фр. — 100 кгр.

Дивеч и зайци 15 фр. „

Мѣсо свинско 15 „ „

Други мѣса 30 „ „

Консервириани

Мѣса въ кутий 30 „ „

Но мѣса просто печени, пущени или солени въ кутий не плаща нищо.

За консервите отъ мѣса, внесени въ другъ видъ освѣнъ кутии, митото е 12 фр. Ако тъ съ пригответи съ вещества, подлежащи на мито, въ противенъ случай тъ съ свободни отъ мито. Също и жамбони, солени или пущени язици, сланина и др. т. съ свободни отъ мито.

Л. Щраусъ.

Гария подъ Александровското небе. Тъ съ простодушни и смириeni хорица, и благодарение на това обстоятелство, отъ дълъгодини, азъ живѣя отъ трудъта на попуканитѣ имъ рѣцѣ и потътъ на збръканитѣ имъ чела, за да имъ бѫда полезенъ. Нищо нѣма по хубаво, повиша степенъ удоволствие отъ да живѣешъ верѣдъ раскошната природа и да бѫдешъ верѣдъ тая простодушна маса, за да сподѣляшъ радостите и скрѣбите имъ, да я поучавашъ и възпитавашъ, да я ржководишъ и ѝ показвашъ пътътъ на идеалния животъ . . .

Бѣше студенъ зименъ денъ. Скуката ме бѣше убила тѣломъ и дихомъ и азъ рѣшихъ да се разхода, ако и природата да не бѣше тъй щедра днесъ съ своите прѣлести. Сиѣгътъ падаше на едри парцали, като че се стремеше по-скоро да покрие земята съ още по разкошна бѣла прѣмъна. Вънъ нѣмаше жива душа. Всичко се бѣ скрило въ топлите соби и прѣкарваше периодътъ на зимната летаргия. Унесенъ дѣлбокъ азъ крачахъ дѣлбокия сиѣгъ безъ планъ и посока. Въ главата ми сновяха роякъ мисли и азъ се унисахъ отъ едни мисли къмъ други. Най-разнообразни прѣставления обладаваха съзнатието ми. Азъ си прѣдставяхъ образите на бѣдните си ученици, а фанта-

ХРОНИКА

† На 24 Мартъ, т. г., въ 10 ч. вечерта, се е поминалъ Д-ръ К. Стоиловъ — шефъ на Народната Шартия. Съ смъртта на Д-ръ Стоилова България губи единъ отъ най-видните си и може, а народната партия — единъ свой честенъ и доблестенъ дѣцъ. Стоиловъ умръ вече, обаче неговите дѣла, тактичната му политическа дѣйност за благото на народа оставатъ незадачими въ историята и не забравими отъ българския народъ. Лека му прѣстъ. Нашите най-сърдечни съболезнования къмъ опечаленото съмейство.

Сформировано е въ градътъ на Челарско Акцион. дружество отъ любители, съ 15 акции, които съ распродадени напълно. Споредъ свѣденията на дружеството за сега върви много успѣшно. Пожелаваме му дълъгъ животъ.

В. „Прѣпорецъ“ и икономичнѣ въ Министерството на Търговията и Земедѣлието. Въ последния брои отъ издаванието въстникъ е помѣстена една статия, подъ горния надсловъ, въ която се прокарва, че е излишъ единъ инспекторъ, а именно онзи по лозарството. Възгледите на автора ни се виждатъ търдѣ правоизгодни и не е злъ ако бюджетарната комисия се занимава съ създаванието и подържанието на по полезни длѣжности въ горното министерство, а всички излашни ги зачѣрта.

Земедѣлската дружба въ с. Катерица, Плѣвенско, се заличава отъ списъка на земедѣлските дружби, понеже Катерицане съ ставали социалисти, вслѣдствие на което съ протокъ съ отпѣшили.

В. „България“, въ броя си отъ 6/III, като разглежда исканията на земедѣлската организация, казва: „че съ исключене на 5 — 6 отъ 38 тѣхъ искания, формулирани въ послѣдни земедѣлски конгресъ, върху които ще трѣбва да се дискутира, всички ще бѫдатъ усвоени отъ правителството и народното представителство и ако не тая, то поне въ идущата зимна сесия по голямата част отъ тѣхъ ще бѫдатъ прокарани. Къмъ тия 5—6 искания, които правятъ исклучение относя: 1) прѣобръщането на околийските земедѣлски каси въ общински; 2) прѣхвърлянето върху общинските каси; 3) постепеното замѣняване на косвенните данъци съ прѣки; 4) постепеното прѣобразуване на данъците въ прогресивно подоходен налогъ и 5) уничтожението на бирническите каси да събиратъ данъците“. Съ бѣлѣкъ, пот. 1, 2 и 5, което при-

ви въ „България“, земедѣлския съюзъ е съгласенъ, защото и той признава, че между много важни и сериозни искания съ пропуснати около 2—3, които съ не до тамъ приложими, па даже и противорѣчащи на нѣкое отъ другите. Тези грѣшки се допускатъ, защото връмбето съ което располагаше Първи земедѣлски конгресъ, въ сравнение съ въстаниците, не е сторена кой знае каква грѣшка, защото въ следващия конгресъ всички сторени грѣшки се бѫдатъ поправени.

Ако уважаемия авторъ на горната статия прѣгледа изработения преди конгреса проектъ на исканията на земедѣл. организаци, публикуван въ брой 10 отънастящия въстникъ, ще се увѣри, че тамъ не съ допуснати искания отъ рода на нѣкое отъ горните.

Пакъ интриги. До прѣди нѣколко дни, интригущите въстаници прѣскажахъ слухъ, че Народнътъ Прѣставител на земедѣлската организация, за лични облаги, разглежда интересите на своите избиратели — земедѣлци и се присъединили къмъ большинството, като дали безусловната си подържка на правителството. Сега, обаче, като видихъ интригантъ, че тѣхните интриги въ горната симисъ не хващахъ място, започнахъ да пускатъ други по нови. Нѣколко въстаници, ще се увѣри, че тамъ не съ допуснати искания отъ рода на нѣкое отъ горните.

Ние, отъ своя страна, като отбѣлѣваме въ прѣскърбие горните нѣски интриги, пускани съ злонамѣреніе цѣль по адресъ на изтигнати избранци, съобщаваме на всички приятели и скрѣни привърженици къмъ нашето дѣло, че депутатъ — земедѣлци съ ище състанявътъ върху избраните и испратени въ камаратата и че тѣхъ слухове се пускатъ отъ озюбени личности, които още не могатъ да се помириятъ съ положението съ, че съ състанали толкова далечно отъ властта — тѣхните единъ единичъ идеалъ. Въ добъвъкъ, има да кажемъ на нашите интригущи въстаници само това, че тоги си обичай да пишатъ какво ще и не, само да попълнятъ празните колони на въстаници, правятъ много лоша услуга на нашия и безъ това испадналъ периодически печатъ. За забѣлѣзване е и това, че разниятъ измислици, лъжи, интриги и пр. намирятъ място въ тѣхъ въстаници, които най-много плачатъ за морализирането на обществото, и които въстаници противъ прѣмахването на стѣнплитъ мѣри за печата! . . .

Законъ за амнистията. Внесенъ отъ Мара на Правосъддието законопроектъ

тѣ и недвижими имоти на дѣда Марка отъ „вънкаши и вътрѣшни“ врали, искаше му се да ме пропъди отъ повърената му за бранение територия и толкова настояваше на своето, що бѣхме принудени да вземимъ отбранително положение. Завихме на лѣво отъ хамбара и съзрехме вратата на една прилепена до него стаичка, покривътъ на която се стига съ ржка и прѣставляше наклона плоскостъ. Стѣните съ измазани грижливо съ жълта глина прѣдаваха на стара баба въ нова примѣна. Бутнахме вратата и единъ облакъ отъ димъ се испрѣчи и настоятелно искаше да излѣзе. Ний се пок

за амнистията е вече пристъп от Народното Събрание на третото четение и след това санкционирането му от Княз става вече законът. Съгласно този законъ дава се амнистия на всички престигни дължими, извършили по поводът на създаванието закона за десетък, съ исключение на чиновниците, които съ извършили престигни дължими въ това имъ качество и на всички лица, които съ извършили престигни дължими върху личността и имотите на лицата, които съ били пръстенни поради закона за десетък. Амнистират се така също всички престигни дължими извършени чрез печата, както и тези, за осъждане особата на Държавния Глава задочно по какъвто и да е начинъ.

При второто четение на законопроекта за амнистията е вземалът думата и първия съветник на Радославова, бившият М. стрън на Правосъдието г. Пешевъ, който е апелиралъ на великуднишето на Народните Прѣставители и ги е молилъ да се съгласятъ да се не исключватъ от амнистията и чиновниците на бившите правителства, които съ защищавали закона за десетък. Противът това предложение на сега великодушният и добродушният Пешевъ се искали Народните Прѣставители от всички групи, а най главно от земедѣлската група, затова и предложението на благия — добрия (?) Пешевъ въсъде приело.

Ние, като исказваме своите симпатии къмъ сегашното Народно Прѣставителство за прокарването на горния законъ, поздравяваме всички наши земедѣлци, които се борихъ противъ бившето кръвнишко правителство, съ щастливото имъ съсвобождение отъ искусственно създаванието дѣла отъ образователните административни и съдебни служители прѣвърне време режима на Пешевъ — Радославовъ.

И. В. „Изгрѣвъ“, въ 49-и си брой, е далъ място на една статийка по челядният имоти, носеща подпись „Agricola“ (псевдонимъ). Автора на тази статийка заявява, че макаръ че и той е защитникъ на дребното земедѣлие и въ него вижда бѫдящето благосъстояние на България, но не можаль да се съгласи съ създаванието на челядният имоти, защото съ тѣхъ по искусство начинъ се искало да се запази нашето земедѣлие. Той напира, че за да се запази нашето дребно земедѣлие трѣбва да се пръважнатъ всичките причини които то съсипватъ. Ние сме напълно съгласни съ последните курсивни думи, но питаме уважаемия г.-н „Agricola“ дали съ създаванието на челядният имоти не се прѣмаха нито една отъ главните причини, които съсипватъ дребното ни земедѣлие? Дали единъ отговорящъ на битовитъ и условия законъ за челядният имоти въмъ да повлияе за спиранието на онова безбожно лихварство, за прѣдизвикането на земедѣлците отъ земедѣлицата, спиранието на онова безмилостно обезземяване на селяните, продаванието на земята и т.н. по 1—2 л. декара, за раздробяванието на селските стопанства до такава степенъ, че тѣхното рационално експлоатиране се явява невъзможно и много др.? Ние заявяваме на автора на въпросната статийка, че създаванието на челядният имоти не е малко исклучено да задържи дребното ни земедѣлие, защото не сме да не

знаемъ, че противъ течението на социалните и икономически условия съ законъ не може да се противопоставяме, а искаме тъкмо онова, което загатва и г. „Agricola“; а то е: прѣживанието на по главните причини, които съ докарали земедѣлца ни до този халът и които ако не се отстраниятъ овръме ще станатъ причина да изгубимъ нашата самостоятеленъ дребенъ собственикъ — земедѣлецъ, а да създадемъ армия на нашите социалисти — пролетариата.

Ако г. „Agricola“ бѣше си далъ предварително отговоръ, на зададените отъ насъ по горѣ въпроси и тогава чакъ съдясне да пише по въпроса за челядният имоти, то памъ съ иска да върваме, че нѣмаше да испадне въ такива противорѣчия, които съ непростителни за единъ човекъ, който обявява че е защитникъ на дребното земедѣлие, а въ другъ имъ смѣтътъ да се исказва така рѣзко по единъ съждбеносенъ за нашето дребно земедѣлие законъ, който, по всичко изглежда, че, г. „Agricola“ не позава добре. За сега толкотъ.

Земедѣлски екскурзии. Съ настъпването на пролѣтта, започватъ и екскурзиите по земедѣлието, комиди и роковките по сѫщото и т.н. Справедливостта го изиска да признаемъ, че, до днесъ днешъ, екскурзиите по земедѣлието съ създаванието на земедѣлието съ извършвали така, че тѣ съ прѣставлявали нѣщо по въче като *увеличителни расходки*, отъ колкото начинание съ цѣль за запознаване въспитаниците отъ земедѣлските ни училища съ положението на земедѣлието и въ извѣстъ край. Екскурзиите и до сега се извършватъ чисто по Фетваджиевски: гледа се на вънкация бѣлъсть, на посрѣдничията, испрашанията, бандетъ, държанието трогателните рѣчи, съ една дума, гледа се че то и глухътъ да чуятъ, че учениците отъ земедѣлските училища правятъ екскурзии! Нашето мнѣніе по този въпросъ е, че щомъ екскурзиите се вършатъ въ най скъпъто учебно време за учениците, щомъ по тѣхъ се харчатъ хиляди левове, трѣбва да се гледа че то направението жертви, да прѣнесатъ по възможности най голѣма полза на екскурзиантите. Екскурзиите не трѣбва да ставатъ въ красиви, прилекателни градове, както е било въ повечето случаи до сега, а въ селата, чифтиците и др., където въспитаниците ще се ползватъ съ работи, отъ тѣхъ първи интересъ. При извършването на екскурзиите не трѣбва да се бѣзъза, само за да се видятъ повече градове и места, а да се гледа да се види по малко, но всичко видено да бѫде проучено както се подобава. Учениците отъ земедѣлските училища учатъ, между многото важни прѣдмети и Стопанска Икономия. Въ ия, тѣ, по всяка въроятност, съ учили, че прѣди да се прѣстъпятъ къмъ организирането или реорганизирането на шкѣла стопанство, трѣбва да се изучатъ мястътъ условия при които е поставено стопанството и съобразнотѣ да заведѣтъ и съответствующия на условията начинъ на стопанствуването. Значи въспитаниците на земедѣлие и учащи се въ земедѣлието ще се изучатъ какъ глава проучването на едно стопанство. Его защо, като се отиде въ иѣкое село не трѣбва да се мине само прѣвъ селото, за да се дразнятъ само кучетата, но трѣбва да се спрѣтъ екскурзиите.

На свършване ще кажемъ и това, че ице се боимъ да не бѣ историка, комуго се падне честъта да отбелѣжи и процъни събитията прѣвъ истеклата година, да попадне на вашия органъ, като дружественъ и най близъкъ до Министерството и поискъ да черпи свѣдѣния отъ него по ходътъ на земедѣлското и дѣло прѣвъ истеклата година, защото въ такъвъ случай, историята ще бѫде искажена: иай важното и първо по родътъ си

втречанъ погледъ слѣдяха всѣко мое движение. На друга страна майката съ фурка въ ръцѣ грижливо допридаше последната паперъ вълна. Тукъ бѣха натрупани дрѣхи, повечето калчищни черги, тамъ гърнетата и различните прѣстени съдове заключвани въ стапната мобилировка. Тая обстановка дойде още единъ излишънъ путь да ме увѣри, че коренътъ за неуспѣхътъ на нашите училища се дѣлбоко корени въ обществено-икономическите условия и че най малкото тѣхно подобрене е крачка напредъ въ възпитателно-обучителното дѣло. Дѣдо Марко имаше ученикъ, но постоянно се явяваше съ ненаучени уроци и неприготвени писмени упражнения. За да наруша прѣвъ малчанието азъ запитахъ за него.

— Повикахаха го да бави дѣца — отговори баба Марковица.

— Ами, защо си не написва урока той? Вий трѣбва да го нагледвате, да го оставяте да изучи и напишете урока си, че тогава го карайте на друга работа, иначе ще бѫде слабъ ученикъ.

— Нѣмаме газъ, даскале. Вечеръ си доди, съдне при печката отвори ѹвратата, съгналъ се на копче, че се мѫчи да пиши..., пѣкъ то тѣй пише ли се?... сеть... хади ревъ...

— Охъ, даскале, проговори дѣдо

тѣтъ понѣ 2—3 дена въ това село и имъ се покаже практически проучванието на селските стопанства. Селските стопанства не сѫ привѣтствани, но затова пѣкъ съ поучителни. Сѫщо така, като се отиде въ иѣкото отъ държавните члфици, не трѣбва да се сираме само върху това, което на прѣвъ погледъ задоволява окото, каквито съ парковетъ, луксозните градини, сгради и пр. безъ стопанско значение нѣща, а трѣбва да се спрѣмъ при непривѣтстванието на иви, ливади, пасбища и др., слѣдъ това да се върнемъ въ кашеларията и да прѣгледаме внимателно счетоводните книги, които съ огледалото за рационалния или не рационалния начинъ на стопанствуването, а съ парковетъ, луксозните градини, сгради и др. Сѫщо така трѣбва да се постъпятъ и съ другите отрасли, ако искаемъ да не се губи толкова врѣме и срѣдства напразно.

Въ послѣдния брой на сп. „Орало“, органъ на Българското Земедѣлско дружество, което сѫществува само на книга, се подвежава единъ новъ писачъ на име Ст. Ивановъ, подналичникъ въ здѣслъчното Министерство на Тѣра и Земедѣлието, взетъ отъ дирекцията на Статистиката и на тѣмъ на това доходно място отъ бившия Министъ на Т-та и З-то г. Г. Начевичъ. Гози новъ писачъ, слѣдъ като разгледва раз развитието на земедѣлската организация и нейните искачки, обѣщава, че ще посвѣрне по подробно, както върху искачията на земедѣлските съюзи, така и върху всички появивши се земедѣлски въпроси въ земедѣлската и журналистика прѣвъ течението на наст. година. Ние не съмъ че нѣмаме нищо противъ едно подобно разгледване и раскритикуване на всички сервизи селско стопански въпроси, но даже бихме похвалили всѣки единъ безпристрастенъ критикъ, обаче, намъ ни прави впечатление обстѧтелството, че сп. „Орало“, отваря колони съ за подобни въпроси едва сега, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялчахъ — и посмѣхъ да напишатъ единъ редъ, една дума за въ польза на справедливата борба на земедѣлците, когато настъпиха вече едно разведене на небосклона, а цѣла година, когато земедѣлците въ дихъ борба противъ единъ съсипателенъ законъ, тѣ прѣтънъ мялч

митетъ съ лъца известни; тъ не съ илични хора, затова нѣмаше основание полицията да прибѣгва къмъ пощните арести. Струва ни се, че властъта нѣмаше да изгуби нищо, ако чакаше до сутринта и тогава чакъ прѣстѫпаш къмъ испълнение длъжността си. Начина за арестуването членовете на Македонския комитет иди излишън пътъ да докаже, че на чело на административните и съдебно—слѣдствени власти стоятъ лица, на които липса голѣма доза отъ знания и въспитание. Прочее, длъжностъ се налага на сегашния Министър на Вътрѣшните работи да попълни тази празнота.

Народното Събрание. Минава вече мѣсецъ отъ както е открыто Народното Събрание, но то още не се е прѣдало на сериозна работа. Почти всичкото до сега врѣме е употребило за провѣрката на изборите. Приманието бюджета за текущата година, най сериозната работа на Събранието, както и прокарванието на цѣлъ редъ законодарни мѣрки за повдиганието поминъчното състояние на данъкоплатците, както изглежда, ще останатъ слѣдъ Велиденските празници.

Освѣнъ двата законопроекта за амнистията и печата, внесени съ и слѣдующите:

1. Законопроектъ за административното дѣление на Княжеството, спорѣдъ който се намаляватъ окръзитъ съ 4, а околии съ 15;

2. Законопроектъ за отмѣнение закона за допълнение закона за бирниците отъ 31 Декември 1897 год.;

3. Прѣложение за доброволно продаване държавни земи на обезземелите земедѣлци отъ Балчишка околия;

4. Прѣложение за разрѣшаване свѣрхсмѣтенъ кредитъ отъ 3,000,000 лева по приложението на закона за десѧтка и др. маловажни прѣложения.

Отмѣнение закона за десѧтка. Министър на Финансите г. П. Каравеловъ е вече внесълъ въ Народното Събрание законопроектъ за поземления налогъ, съ който се отмѣнява закона за данъка върху земните произведения (десѧтка) и се замѣнява съ поземления данъкъ. Новия законопроектъ е изработенъ възъ основа на закона за поземления налогъ отъ 1894 год., съ тази разлика, че при облаганието на земята съ вземени прѣдъ видъ поврѣдъ причинени въ послѣдната година отъ болестта „Пероноспора“. Поземления налогъ въ всичко отношение е по добъръ отъ десѧтка, но на много място е неравномѣрно распределенъ, затова правителството за да направи този данъкъ по поносимъ, до гдѣто бѫде замѣненъ съ другъ по отговорящъ данъкъ, трѣбва да се погриши за по справедливото му разхвръляние.

Криза Нѣкой отъ Софийските вѣстници донесохъ новината, че между членовете отъ настоящия кабинетъ имало недоразумѣніе: Министерския съвѣтъ настоявалъ за голѣми економии въ всичките Министерства, въ това число и Военниото, обаче, Военниятъ Мистър не само че не се съгласявалъ на никакви економии, но даже искалъ увеличение въ своето М-ство. Сѫщите вѣстници твърдѣхъ, че това недоразумѣніе между М-стритъ, можело да прѣдилвика Министерска криза.

Дали тѣзи слухове съ вѣрни, ние незнамъ, обаче, като прѣдставители на общественото мнѣніе на едно большинство отъ народа ни, знаемъ това, че ако наст. прави-

телство отклони отъ начертаний сълѣтъ по финансата политика, а именно: урасновъсяване на бюджета чрезъ намаление расходите на държавата, а слѣдъ това посигтане поминъка на страната ни, то измѣнения Български земедѣлецъ ще знае вече какво да прави за да подобри хала си . . . Това нѣка добре се запомни отъ настоящето правителство . . .

По случай настѫпающитъ празници, „Въскресение Христово“, настоящия бор и този, който трѣбва да излѣзе въ Недѣля, излизатъ въ едно.

Пожелаваме на читателите си щастливо и весело прѣкарване на свѣтлите празници.

Рѣчь

Произнесена отъ Народній Прѣставител г. Я. Ст. Забуновъ по отговора на Тронното Слово:

Г-да народни прѣставители! Излизамъ отъ една срѣда, отъ една организация да кажа и азъ нѣколко думи и то не по вътрѣшната и външната политика, а по поминъчното положение на страната, да кажа нѣколко думи по земедѣлието и клоновете му. Ще бѫда колкото мож кратъкъ. И понеже за прѣвъ пътъ излизамъ тукъ, азъ ще моля и читаемото Събрание да има извѣстно сънискождението, толкова повече, че не съмъ отъ онай оратори, каквито ги има тукъ.

Въпросътъ е по отговора на Тронното Слово. Спорѣдъ мене, тронната рѣчь трѣбва да рисува релғно, да рисува истинското положение на всичка отрасли въ управлението, а особено опия части на народното съдопанство, поминъкъ имено, който е главниятъ истинскиятъ за богатство у наст. Понеже, спорѣдъ мене, отговорътъ на Тронната рѣчь не е друго, освѣнъ разговоръ между народа и короната, затова мене ми се струва, тя трѣбва имено затова да обема всичко, което вълнува днесъ за днесъ народа. Но прѣди, Г-да, да дойда до отговора, ще моля да ми позволите да направя единъ малъкъ скокъ, да описа въ кратко истинското положение на поминъка въ страната ни, да укажа на нѣкой отъ по главните причини, които съ прѣдизвикали това положение, и най подиръ да се повърна да допълня това, което спорѣдъ мене, е важно да се помене въ отговора на Тронното Слово.

Г-да народни прѣставители! Безспорно е, че България е една чисто земедѣлска страна, че отъ едно население отъ 3,310,000 жители, спорѣдъ статистиката отъ 1893 год., 4/5 отъ това население е чисто земедѣлско. Нито нашата търговия, нито нашата индустрия, нито нашите занаяти съ въ положение да дадатъ онай доходъ, онай подиръ и онай мощь на държавата, както ги дава земедѣлието и земедѣлското население. Нѣма ли земедѣлцътъ, нѣма и търговецътъ, нѣма и занаятчията, нѣма и чиновникътъ, нѣма и войската, нѣма и правителството—нѣма и никой. Послѣдните години ни убѣдиха въ тая печална истиница и тая истиница е толкова бодлива, що може да избоде очите на всѣки, който не иска да я вѣрва. Но, Г-да, положението на земедѣлца и неговиятъ поминъкъ днесъ е ужасно. Ужасно е казавъ, защото земедѣлцътъ е притиснатъ отъ всички страни. Идете въ което село искате и вѣзете въ което кѫща искате, попитайте който земедѣлецъ искате и той съ горесть на сърдцето ще ви каже, че той е ограбенъ, обранъ, оплѣченъ отъ държавата, отъ общината, отъ лихваря — отъ всички; вгледайте се въ него, вижте неговиятъ мужеподобенъ образъ, попитайте и вие ще видите, че той е уподобенъ на скотъ и че прѣвъ всич-

кото врѣме той работи като воль, събира като ичела и живѣе като добитъкъ. Това положение е грозно и мене ми се струва, че ще направимъ единъ скроменъ дѣлъ, ако иие бихме могли да го изрисуваме тѣй както си е. Много сѫ причинитѣ за отпаданието на поминъкъ. Ще се спрѣ само върху нѣкой отъ тѣхъ, и то вкрайцѣ, защото може да не му е мѣстото тукъ, но при разискванието на бюджета, когато можхтъ да се кажатъ и повече работи, ще се постараю да кажа нѣкой отъ причинитѣ, които сѫ докарали това лошо положение. Спорѣдъ мене, първата причина е неравномѣрно разхвръленитѣ и тежки данъци. Ако вземемъ най-прѣдъ по-земления налогъ, които пада исклучително върху плещатъ на земедѣлца, ще видимъ, че това е дѣйствително така, т. е. че е тежъкъ. Вие ще видите, че единъ земедѣлецъ плаща на 1 декаръ, като почнете отъ 70 ст. до 1.20 лева, безъ окръжните и общански налози, спорѣдъ мѣстото и положението, въ което се намира земята. Ако вземете и направите една точна смѣтка, не смѣтка въздушна, а смѣтка често практическа, и ако вземете най-благоприятните обстоятелства, ще видите, че това още единъ пътъ се потвърдява. Вие ще видите, че разноските, които се правятъ за 1 декаръ при трикратно оране за жито струватъ 3 л., за свѣніе 2 л., лихви на земята 1½ л., жътва 2 и вършидба 2 л. въ сичко 10.50 лева. Г-да! При най-плодовитата година той не може да искара повече отъ 10 декалитри, които, ако прѣсметнемъ по днешната цѣна, ние ще видиме, че струватъ 15 л., а пѣкъ нѣму струва съ 10½ л. плюсъ 0.70—1.20 л. данъкъ, безъ да влизатъ въ тѣхъ окръжните и общански налози. Ако притуримъ при данъка и общанските и окръжни налози, ще излѣзе много повече, а това не е вѣче 100%, а е 20—25% даже. Ако ѝ пѣкъ се вземе, както бѫше миналата година, десѧтъкъ, то на 10 декалитри ще се вземе 1 дкл. плюсъ окръжните и общанските — 1 дкл., та става всичко 2 декалитри, които струва 3 л. и нѣму остава една печалба отъ 1.50 л. И това, забѣлѣжете, че е само при плодородна година и е смѣтната само на житото, което както знаете, повече и по скъпо се продава. Но понеже той съѣ не само жито, а съѣ и царевица, и ржъ, и ечемикъ, ще се убедите въ печалната истиница, че земедѣлецътъ плаща не на своя къръ, но на своята загуба. И благодарение на туй, че той не смѣта лихвите на капитала си, че не смѣта своя волски трудъ, че не смѣта трудъта на своите дѣца, той може да искара. Добръ, миналата година бѫше десѧтъкъ — на 10 едно. Питамъ азъ: кой даде на 10 едно? Извади ли чиновникътъ да даде на 10 едно, извади ли търговецъ да даде на 10 едно, плати ли фабрикантъ на 10 едно? Не. Извади ли кой да е другъ промишленъ, банкеръ, лихваринъ да даде на 10 едно? Не, Г-да, не извади! Всички плащаха по малко, чиновнициятъ плаща 20%.

Наистина, имаше одържи отъ заплатата на чиновнициятъ, но тѣзи одържи имъ се връщатъ сега съ лихвите заедно. Значи, само земедѣлецъ е който плаща десѧтъкъ. Но той не бѫше десѧтъкъ, а два-три, четири десѧтъка. Сега, като разсѫждаваме така, илюзията казва, че на държавата трѣбва пари: държава безъ данъкъ нѣма, па и у насъ е така; но дайте по 10, 20 или 50%, обаче да се наложи на всички еднакво, и азъ ви увѣрявамъ, че всички селяни които съмѣтаме, че съ прости, първи ще привиятъ вратъ и ще кажатъ щомъ е за държавна нужда ще платимъ. Но той се възмушава сега, защото това не е справедливо и спорѣдъ мене, Г-да, е

твърдѣ несправедливо, крайно несправедливо.

Но нека да вземемъ и другитъ даници, напр., пътната повинностъ; всѣки пълнолѣтъ гражданинъ плаща 8 л. — бѣше 4 л., но сега е 8 лева. Питамъ азъ: справедливо ли е да плаща единъ земедѣлецъ 8 л. и единъ чиновникъ, който получава 300 л., пакъ 8 л.? Справедливо ли е единъ селянинъ, който впрѣга двѣ крави, да плаща 8 л. пътна повинностъ и единъ търговецъ, който обръща 20, 30 50 хиляди лева прѣзъ годината, и повече даже и той да плаща 8 л.? Ето, Г-да, спорѣдъ мене, кое е докарало туй положение на земедѣлца, което ие го виждаме сега. Това е една отъ причинитѣ.

Втората причина, спорѣдъ мене, за пропаданието и за това окайно положение на земедѣлческото население е и безъжътъ лахварство, развито въ най-голѣмъ размѣръ въ всичките села. Азъ вѣрвамъ, че мнозина отъ васъ сѫ слушали и чели за това лахварство и сѫ се убѣдили, че то е една такава търговия, едно таква разбойничество, едно такова обирничество, едно такова оголване каквото никътъ понѣ не може да се срѣщи. Азъ ще ви говоря отъ опитъ. Билъ съмъ чиновникъ по земедѣлието, събиралъ съмъ свѣдения за разни случаи и можъ да ви посоча на хиляди такива. Ще ми позволите да ви прочета нѣколко примери, за да видите до каква степенъ народътъ се обира и жалкото е че до сега никой не се опита да тури прѣграда, или понѣ да попрѣчи на това безбожно обирание на населението. (чете).

1) Прѣди 3 години Лазарь Тодоровъ изъ с. Радиненецъ, Плевенска окolia взима на заемъ 60 л. за нужда. Въ разстояние на 3-ть години длѣнникъ — селянинъ Лазарь Тодоровъ плаща на своя търговецъ — лахваринъ ежегодно по нѣколко кила храна. Най-подиръ се исплаща съ една крава, 1 теле, 1 волъ, една нива за сѣта 22 декара и 80 лева въ брой. — И всичко това за 60 лева“.

2) Дѣдо Куманъ изъ сѫщото село купилъ въ 1886 год. 1 чивтъ биволи за 30 лева на вересия отъ единъ лахваринъ. Оъ тогава и досега дѣдо Куманъ плаща на своя търговецъ всичко, което е искарвалъ отъ вивитъ си — около 30 кила храна годишно. — Но понеже търговецъ го чакалъ толкова врѣме искалъ да си разчисти смѣтката, което и направилъ. Добриятъ търговецъ — лахваринъ, X. продава всичките ни на дѣдо Куманъ — 100 декара, продава кѫща и добъръкъ и си взима алажака. Днесъ дѣдо Куманъ е голямъ като пищовъ, безъ хлѣбъ и ходи изъ селото и благославя българско царство въ днитѣ въ които той толкова много прокопсалъ“!

3) Георги Димитровъ изъ сѫщото село заелъ отъ... търговецъ — лахваринъ 16 кила царевица по 12 лева килото за прѣхрана съ условие да внесе сѫщата слѣдъ мѣсецъ. На това условие по независящи причини Георги Димитровъ не можалъ да устои — не можалъ да внесе царевицата. Веднага усложливиликъ търговецъ се испрѣчилъ прѣдъ Г. Димитровъ и му казалъ: »слушай, ти не можи да ми внесешъ царевицата, а азъ си я искаямъ. Едно добро можъ да направи отъ стъжаление, а то е да ми я платишъ по 18 л. и 75 ст. килото. Горкия, Георги Димитровъ, нѣма какво да прави, съгласява се да му брои 18 л. и 75 ст. килото, а за което продалъ 1 чифтъ волове, а за османалитъ 120 лева дава записъ. Прѣзъ лѣтото на Георги му казвало нѣщо въ главата, че той трѣбва да се отърве отъ този борчъ. За това взима прѣдъ да внесе царевицата. Бедната усложливиликъ продава една нива и си доплаща 125 л. дѣлъ. Едно зло, че Георги не венчалъ нито расписка за платилъ пари, нито записа — малко разбирали Георги

от тия работи. През есента, същата година, заемодаваца конфискува и продава 2 кила храна подъ прѣдлогъ, че има да взима още. Но не стига това. Същия лихваринъ, благодарение на земедѣлството на Димитрова, присъединява се къмъ едно друго исполнително дѣло срѣчу сѫщия дѣлъникъ и така продава всичко на Г. Димитровъ (70 декара ниви и пр. и пр.). Днесъ сѫщия е работникъ съ 1 левъ дневно надница и отъ състоятеленъ земедѣлецъ днесъ Димитровъ е човѣкъ който ходи отъ врата на врата».

„4) Иванъ Трифоновъ изъ с. Телишъ, Луковитска околия, взима отъ нѣкой си Х.... 250 л. за да си купи работенъ добитъкъ. Парите сѫ дадени на 25 Мартъ 1899 год. съ срокъ до 22 Априли с. г. А за по сигурна гаранция на заемодаваца въ условието е уговорено, че ако парите не се заплатятъ на уреченото време, то дѣлъникътъ е дълженъ да даде на харменъ 250 кофи чисто прѣфинено жито, но понеже и житото Господъ го дава, та може и да не стане, за още по си горно то Иванъ Трифоновъ има кѫщица и има бѣлѣзано въ условието, че ако и жито не даде въ харманъ 1899 г., то да плати всѣка кофа жито по 2 лева и то най късно до 26 Октомврий, с. г. Съ други думи казано... дава въ заемъ 250 лева срѣчу който ще вземе 250 кофи жито или по 2 л. кофата равно 500 лева за единъ периодъ отъ 25 Мартъ до 26 Октомврий, т. е. 7 мѣсъца и единъ день, а това ще рече, че тукъ се взема една лихва отъ 180 на 100 годишно“.

„Земедѣлецъ Цвѣтанъ Данковъ изъ с. Каменецъ, Пловдивска околия, взема 40 л. отъ нѣкой си въ 1890 год., съ условие да внесе, срѣчу горнитъ, 4 кила царевица. Въ началото на Май 1891 год. търговецъ си поискъл царевицата, но Ц. Данковъ нѣмалъ да я внесе. Прѣбрѣща царевицата на 4 кила жито, съ условие, да го внесе прѣзъ Септемврий с. г. Не внася житото. Направя се записъ за 8 кила. Днесъ дѣлъника е осъденъ и му се взема 45 декара ниви, и то ниви който струватъ най малко 30 л. декара“.

Но, Г-да, такива случаи, казахъ и по напрѣдъ, могъ да Ви наброја съ десетки — събиращи лично отъ менъ и прѣвръзвани — но мисля, че и безъ да ги спомѣнявамъ всичките, Вие можете да си прѣставите какво е положението. Но друго още: не само селяни сѫ заборчели, но и цѣли села има който сѫ потънали въ дѣлъгове. И ако Вие вземете днесъ да имъ продавате нивите, чергитъ, добитъка заедно съ селските пасета, надали ще могатъ да покриятъ дѣлъговетъ си.

И тукъ ще Ви прѣведа нѣколко примера (чете). С. Трѣстеникъ съ 400 кѫщи и 3800 л. жители, дължи къмъ земедѣлската каса 45250 л., къмъ банката 43000 лева, къмъ частни дружества и лица 210000 л., или всичко дѣлъгъ лева 298,250 лева. Въ сѫщностъ тази цифра е много по голѣма. Цѣлата обработваема земя възлиза на 58600 декара и съ продажна цѣна чрѣзъ пристава по 1½ л. за декаръ или 2 лева, не може да покрие дѣлъговетъ. Друго село. (Чете).

„Село Славовица, съ около 163 кѫщи и 1063 жители, дължи къмъ касата 35000 л., къмъ банката 3000 л., на частни дружества 15000 лева и на частни лица 100000 или всичко 153000 лева. (Министъръ — Прѣдѣдатель Петко Каравеловъ: Какъ Вие оцѣнявате земята (по 2 лева). Приставската цѣна вземамъ. Приставътъ е продава даже и по 1/2 лева. Това село коего има дѣлъгове 150 хиляди лева има обработваема земя 17,200 декара. Сѫдебния приставъ продава тази земя отъ 3—5 лева. Ако умножимъ числата на дека-

ригъ на земята 17200, съ 3 или 5 л. декарътъ, нѣма да получимъ суммата кояго дѣлъжътъ.

„С. Дисевица съ 300 кѫщи и 1700 жители, обработваема земя 15219 декара. Дѣлъгъ къмъ касата 32253 л., на дружества 6000 лева л. и на частни лица 42000 л., или всичко дѣлъгове 80243 л. Сѫдебниятъ приставъ продава земята съ по 3—4 л. декарътъ.

Крушовица — село отъ 230 кѫщи и 1560 жители; дѣлъгъ къмъ касата около 40000 л., на дружества 50000 л. и на частни лица 90000 л. или всичко лева 180000 л. Обработваема земя има 10547 декара съ срѣдня приставска цѣна по 2—3 лева декарътъ. (Министъръ Прѣдѣдатель Петко Каравеловъ: Прѣсътали ли сре кѣлько тѣ иматъ да взематъ отъ каситъ, защото влаговетъ съ тѣхни!) То е съвсемъ малко. (Никола Козаревъ: Огъ какво произхождатъ тия дѣлъгове).

Въ това село Крушовица, почти половината отъ имотите на хората сѫ заложени днесъ за днесъ и тамъ сѫ затворени 40 кѫщи, които до прѣдъ 2—3 години сѫ били състоятелни земедѣлци, а други сѫ прѣстнати: кой кехия, кой падаръ, кой занаятчия или е отишълъ, та не се е видѣлъ. Огъ състоятелните земедѣлци сѫ станали просопи, и да не мислите че сѫ мѣрзеливи, — напротивъ всички сѫ работливи и трудолюбиви. Бие ще намѣрите въ тѣхъ много по-малъкъ процентъ отъ извѣстни кусури, отколкото въ градското население. (чете)

„С. Долни Дѣбникъ, съ 350 кѫщи и 2350 жители, съ обработваема земя 26140 декара, дължи къмъ касата 36715 лева, на частни дружества 7000 лева и на частни лица 150000 л., или всичко 193715 л. Приставска цѣна е 5 л. декарътъ. (Василъ Кънчовъ коя околия е?) — Пловдивска околия“

(Чете) „С. Бѣленичево, отъ 250 кѫщи и 1800 жители, има обработваема земя 8300 декара, а срѣчу този имотъ селенитъ дѣлъжътъ, ни много ни малко, тамамъ 200,000 л.“

Селата Бѣлгемъ, Бѣланово, Желенъ, Торосъ, Дѣрманци, Орѣшени, Бѣленци, Карлуково, Петревени и т. н. почти цѣлиятъ Пловдивски окрѣгъ буквально е потънъл до уши въ дѣлъгове благодарение на тия безбожни лихвари, които сѫ загнѣздили въ селата. А слѣдъ всичко това, какво подобрене може да искаме ние? И до колкото свѣдѣніята ни сѫ простиратъ, не само въ Пловдивски окрѣгъ е потънъл въ дѣлъгове, но почти повечето окрѣзи въ Бѣлгемъ.

Така щото, спорѣдъ мене, една отъ главните причини за пропаданието на нашето земедѣлческо население не сѫ само данъците, но една отъ вторите главни причини за пропадане на населението е и безбожното лихварство, което не можете да си го прѣставите и отъ което коситъ на човѣкъ, който милѣе за тази страна, настърхвашъ. Това сѫ едни разбойници. Единъ разбойникъ съ пушка на рамо зарадъ мене е по-честенъ човѣкъ, отъ колкото тия приети, защото той отива съ рисъкъ на живота си. И жалното е, че нѣма за конъ, или нѣма кой да тури прѣчка на това зло.

Третата причина, спорѣдъ мене, е липсванието на земедѣлчески кредитъ въ селата. Азъ не бихъ се прострѣль много по него, защото други, мисля, че говорятъ по този въпросъ, но кредитъ въ истинската смисълъ на думата нѣма. Данъците се събиращи ни въ туй, ни въ онуй време, а именно тогавъ, тъкмо когато селяните нѣматъ, съ искупление на беглика. Отива бирника надумва се съ тѣрговеца да отидатъ по селата и селенитъ като нѣма отъ кѣдѣ да намѣратъ да платятъ на пристава, тѣрсятъ лихвара и по тоя начинъ той искуства, оголява земедѣлеца. Значи дип-

сванието на земедѣлчески кредитъ, който, спорѣдъ мене, трѣба да бѫде два вида — кратко-сроченъ и дълго-сроченъ — е една отъ причините. Такъвъ кредитъ ние нѣмаме и за това би било желателно да се проучи този въпросъ по сериозно. Азъ си задържъмъ правото да говоря, когато му дойде реда по-дѣлго по този въпросъ.

Четвърта причина, сѫщо главно спорѣдъ мене, е още незахващанието да се реорганизиратъ, да се прѣобразуватъ селските стопанства, което биха дали ниски земедѣлчески училища и учители по земедѣлчието, които ние, за жалостъ, нѣмаме. По тѣхъ нѣма да говоря. Ше говоря, когато дойде бюджетътъ. Но бихъ казалъ, че ние имаме много училища по всичко, но за голѣмо сѫжаление, нашите училища, спорѣдъ моето скромно мнѣніе, не даватъ хора, който да гледатъ да прѣвръзватъ хората къмъ поминъка. Единъ французинъ е казалъ, че училище което не привръзва хората къмъ поминъка, не оправдава своето сѫществуване. Нашите училища, сѫ малки исключени, даватъ именно такива хора, които не прѣвръзватъ хората къмъ поминъка. Самитъ селски учители казватъ на дѣцата: „Дѣца учете е, защото иначе ще пасете патки!“ Като че ли пасението на патките е толковъ позорно и заслужава порицание, а вие ще признаете че и когато още въ началото, когато още отъ малко дѣтето не се привръзва къмъ поминъка, какво ще излѣзе! За туй ние виждаме, че отъ нашите училища излизатъ синове, които като свѣршатъ втория класъ, напуштатъ селата и башиното орало и отиватъ да тѣрсятъ служби.

Петата причина е липсванието на една, спорѣдъ мене, земедѣлческа камара. У насъ всичко по земедѣлчието се е струпвало отъ единъ путь и всичко е вървѣло, така да се каже, непроучено и въ края на краишата е излизало едно голѣмо недонасоче; послѣ слѣдъ една година, прѣобрѣщашъ го на друго, закриватъ едно, откриватъ друго и т. н. Такъвъ е случаятъ съ нашите земедѣлчески училища, които не дадоха онѣзи резултати, не по своя вина, които се очакваха. Училищата биха били на мястото си, ако биха се прѣобразували. Въ това криво е Министерството. То е прилагало работи, безъ да ги прouча, безъ да прослѣдва и безъ да ги съобразява съ мястните и климатически условия и благодарение още и на това условие, че г. г. министътъ на това министерство сѫ стояли по 5—6 или 4 мѣсъца.

Така щото, г-да прѣставители, още много причини има да изброявамъ за пропаданието на нашето селско население, но азъ ще скратя да излагамъ тия причини, като си задържъмъ правото, както казахъ, при други случаи, ако ми се падне редъ, а продължа и по нататъкъ.

Думата ми е, Г-да, като констатирамъ това окаено положение, азъ считамъ, че е умѣсто да се помѣсти въ отговора на тронната рѣч нѣщо повече за земедѣлчието. — Трѣба да Ви кажа, че сегашното Народно Сѣбрание се гледа отъ три милиони очи въ страната; всички сѫ обѣрнати къмъ него и чакатъ, и ние би трѣбвало да помѣнемъ нѣщо повече въ тронното слово, защото въ разговора на народа съ Короната, трѣба да се каже истинското положение. За това спорѣдъ моето скромно мнѣніе, азъ мисля да се помѣсти слѣдующето нѣщо при онѣзи пасажи, които има въ отговора на Тронната рѣч.

Ваше Царско Височество!

Народното прѣставителство като констатира съ скрѣбъ западналото положение на земедѣлчието и занаятчиите и като слѣдствие на това, имаме лошото положение на бѣлгарския земедѣл-

ци и запаятчи, за подобренето на които е твърдъ малко направено до сега, мисли да разгледа и приеме редъ мѣрки за въ полза на общия поминъкъ въ страната, та да може съ това да се подобри общото поминъчно състояние на Бѣлгария“.

Въ срѣзка съ това. Г-да, бихъ казалъ и слѣдующето. Помните миналата година че имахме единъ законъ за десятъкъ. Този законъ развѣлнува огромната част отъ Бѣлгарския народъ до такава степенъ, щото се изрази въ грамадни митинги и въ многобройни протести. Но колкото законни и да бѣха исканията на земедѣлците, колкото спроведливи и да бѣха молбитѣ имъ намъ — на земедѣлците — се отговари съ прѣзънение, даже се дойде до тамъ, че се почнаха арести, побоища и въ края на краишата, като вънецъ явиха се Трѣстеникъ и Дуранъ-Кулакъ надъ гробоветъ на които земедѣлческата организация израсна. Би трѣбвало, спорѣдъ мене, да има нѣщо въ Тронното Слово, въ което да се изрази едно сѫжаление, че Бѣлгария е могла да доживѣе да бѫде управлявана отъ едно правителство, каквото бѣше онова на Иванчовъ — Радославовъ, което освѣнъ че не се посвени да испрати една противоконституционна телеграма отъ името на Княза за забраняване едни закони събрали, но не се посвени да употреби и войската срѣчу едно спроведливо законно и човѣшко негодуване, прѣдизвикано отъ единъ лошъ и съсипателенъ законъ, създаденъ отъ сѫщото правителство.

Г-да Прѣставители! Мене ми се струва, че ище би трѣбвало да искаме едно малко и скромно възмѣзdie за тия, които сѫ убити въ Трѣстеникъ и Дуранъ Кулакъ. И за туй желалъ бихъ да се помѣсти това, Вдовиците и сираци — понѣ тамъ кѣдѣто сѫ паднали убити и за тия 340 души които се влечатъ по сѫдилищата, заедно съ 1200 души свидѣтели — изискватъ такова едно скромно възмѣзdie срѣчу пролѣтата кръвъ отъ едно кръвнишко правителство — тегавашното.

Като свѣршвамъ, Г-да, азъ мисля че болшинството и правителството изходящи отъ лвѣ напрѣдничави партии, което има нашата поддѣржка ще вземе актъ отъ това което казахъ, и че съ туй то ще испълни единъ дѣлъгъ къмъ ближния, дѣлъгъ къмъ общото отечество на което всички желаемъ да помогнемъ въ това трудно и критическо време.

Ржкоплѣскане.

Ново-основани земедѣлчески дружби.

Въ с. Кулина вода — Никополска околия, на бѣй Ялуарий и. г., е съставено земедѣлческа дружба, избрано е слѣдующето настоятелство, което да води дѣлата на дружбата: прѣдѣдатель: Кръсто Лазаровъ, подпрѣдѣдатель: Крачунъ Трифоновъ, касиеръ: Лазаръ Христакъ, секретарь: Р. Петровъ и съвѣтици: Тодоръ Ченковъ и Петко Христовъ.

Въ с. Татарево — Борисовградско, е съставена земедѣлческа дружба, съ съставъ: прѣдѣдатель: Георги Христовъ, подпрѣдѣдатель: Димитъ Грозевъ, дѣловодителъ-касиеръ: Иванъ Апостоловъ и съвѣтици: Петко Кръстевъ и Ив. А. Семерджиевъ.

Въ гр. Ихтиманъ е съставена земедѣлческа дружба съ слѣдующето настоятелство: прѣдѣдатель: Христо Тодоровъ Кобиларовъ, подпрѣдѣдатель: Ст. Тариаджийски, дѣловодителъ-касиеръ: Ив. Бочевъ и съвѣтици: Ив. Дерменджийски и Юр. Георгиевъ.

Въ с. Глиорево Н. Селско, съставена земедѣлческа дружба, съ настоятелство: прѣдѣдатель: Богданъ Петровъ, подпрѣдѣдатель: Илия Боневъ, касиеръ: Недѣлко Стойновъ, дѣловодителъ: Игнатъ Стойновъ и членове: Никола Николовъ, Глигоръ Стойновъ и Митри Петровъ.

ПОЩА.

Господинъ Хр. Ив. Поповъ, Вишовъ-градъ. На въпросите оито задавате на редакцията, има да Ви отговоримъ следното: Въпросъ. Връдатъ ли бълхитъ на буй при отгледването имъ?

Отговоръ. Бълхитъ, ако съм въ голямо количество и бешокояжъ бубитъ, за това тръда да пречистите и да измиете добре помъщението гдъто ще гледате буби.

Въпросъ 2. Бива ли да се подлагатъ въстници, а особено червени и сини книги на бубитъ?

Отговоръ. Можите да употребите всички чисти книги по даже и въстници само за единъ път, т. е. щомъ пречистите бубитъ уничтожете книгите.

Въпросъ 3. Нѣкое радикално срѣдство за волските въгарци?

Отговоръ. Вземете лафинови листа, свинска масъ и малко вода. Този смѣсъ варете $\frac{1}{2}$ час и съмъ ще мажите гърбътъ на слабия добичета прѣзъ м. Юлий и Юлий. Това срѣдство е да не хващатъ воловетъ въгарци, а тези които иматъ въ кожата си за тяхъ срѣдство поиѣ ние неизнаеме.

Съобщава се отъ редакцията на съдъщите лица и земедел. дружби, че не можемъ да имъ испрашамъ въстника до като тъ не прѣдлатятъ: Методий Цв. Мечкаровъ, с. Саранци—Новоселска околия; земедѣлска дружба въ с. Горни Еогровъ—същата околия; земедел. дружба въ с. Големо Конаре—Овчехълска околия.

Степанъ Георгиевъ, с. Сланотрънъ—Видинска околия. Прѣдлатете за второто полугодие и ще Ви се испраща редовно въстника.

Земедѣлска дружба с. Сенинъ, Н. Пазарска околия. Умолява се дружбата да внесе въ редакцията още 30 ст. понеже е пратила само 5-70 лева. Редакцията не може да Ви тегли разносите по испращанието на абонамента.

Дим. Сотировъ с. Мехмедъ Кьой — (Бургаско) чит. „Орачъ“.

С. Саранларъ Тутраканско. Внесете абонаментната стойност и въстника ще Ви се върне разводъ.

КАКВО СТАВА ИЗЪ ЧУЖБИНА?

Китай. Опасната обтѣгнатост между Англичаните и Русите въ Тиенципъ изглежда сега за сега да е уредена, обаче неразборирането въ тази нещастна страна между двата народа прѣставлява отъ себе си барутъ, който може да пламне само отъ една искра. Пишатъ, че Русия събирала постоянно своите боеви паради на извѣстни пунктове, а Япония не стои съ скръстени рагъти мобилизира своята флота доста енергически. Стоението на Русите въ Манджурия се изяснява отъ обстоятелството, че Манджуриите искаатъ да се присъединятъ къмъ Руската империя. Разбира се, че това желание на Манджуриите е вслѣдствие голѣмите агитации отъ Руска страна.

По диктовката на Русия нѣколко чети Китайци съ нападали островъ Корея, но съ биле отблѣстнати.

Германия. Слѣдъ тридневно дебатиране, Хесенската втора камара се освѣтила напълно върху въпроса за защита на тамошното земедѣлие и индустрия. Гласували съ всички депо-тати освѣнъ петима, за повишението матата на вносните хани, добитъкъ и земедѣл. изработени материали.

Италия. Мѣстността около Понсако е наводнена до толкова, че градъни здания съ вече разрушени. 200 души солдати съ на расположението на властите да даватъ помощъ на хората, много стека е издавена.

Италианското село Баглио заедно съ околността си около 2 квадратни километра пропада на долу и то по 20 см. на часъ или 4-5 метра на денъ. Прѣполагатъ че ще потъне цѣлото село, а на мѣстото му ще стане море.

Испания. Въ Андалузия има голѣмо наводнение причинено отъ осемдневенъ дъждъ, вслѣдствие което съ придошли рѣките Гвадилкваръ и Гвадалмедина. Първата носи талази 7 метра, а втората до 3 м. Жътвата съси-пана, а селенитъ безъ покриви и безъ храна.

Холандия. Въ Близите се е уда-рилъ единъ Приморски парадъ идящъ отъ Австралия съ Английски, отъ която срѣща послѣдния е пропадналъ. Има 14 души удавени.

Русия. Въ нѣкой южно-Руски Губерний съществува ожасенъ гладъ. Тамошните жители съ страдали отъ тази болест и миналитъ години, но тя сега е безнадѣжна.

— Вслѣдствие студентските вълне-нія миналата Недѣла съ убити въ Петербургъ 13 студента, между които и една дама. Осънъ това самоубили съ се единъ офицеръ, единъ студентъ и една дама, защото съ биле и тѣ замъсени въ вълненията. Келнише Фолксдайтутъ съобщава по дописка отъ Петербургъ, че царя не спалъ въ една и съща стая, и никой неизнайалъ въ коя стая спи и кѫде работи.

— При ревизията на държавни съмѣт-ки се е указанъ единъ недоимъкъ отъ 44,000,000 рубли (кому ли съ вѣзвали у лжоба? Да съ у нѣкой българинъ да правятъ хиляди ревизии ама руситъ ахмаци, за това имъ се слѣдва да копаятъ кюмюръ въ Сибиръ и да правятъ валове въ Портъ Артуръ).

— Финансовия Министъ Витте и други висши чиновници съ прѣдприели едно пътешествие за Манджурия.

Севѣрна Америка. Станала експлозия въ подземната железница въ Ню-Йоркъ отъ която има повече отъ 30 души тежко ранени.

ДОПИСКА.

До Господина Прокурора при Кюстендилски Окръженъ Съдъ, копие Министру Вътрешните Работи, въстниките: „Земедѣл. Защита“, „Миръ“, „Народни Права“ и „България“.

Заявление

отъ нѣколцина данокоплатци ж. отъ с. Коркмин-Коркмин, община, Дупничка околия

G-ne Прокуроре,

На 15 Февруари, 1901 г. общ. кметъ К. Миневъ, при съдѣствието на трима полицейски стражари, прибраше дашъка „десетъкъ“ отъ върнените хани и, който знае по какви съображения помънилъ К. Миневъ вземаше по нѣколко стоти, а по нѣдѣлѣ и левъ повече, безъ да ги вписва въ квитанционната и въ квитаницата. На въпроса: „зашо взема повече?“ — той заявяваше, че ги взема глоба, защо до сега не било изплатено.

Поисъ срѣща взетата сума не се издаваха никакви квитанции, явно се разбира, че цѣлта на кмета е да злоупотреби тази сума. За това най покорно Ви молимъ, Господинъ Прокуроре, да се заведе углажно прѣдъдаване противъ кмета на Коркминската община, Костадинъ Миневъ и бѫде наказанъ за тая си присъволна постъпка, като същевременно ѝ повърне надвзетите суми. За подкрепление на горното молимъ да се покажатъ въ качеството на свидѣтели: Вѣлиъ Ивановъ — общ. писаря отъ с. Шатрово, Алеко Димитровъ отъ с. Гор. Козница, Нако Рибаровъ и Господинъ Заревъ отъ с. Коркмин и старши конни полицейски стражари при Дупничкото Окол. Управление Иванъ Гърчицовъ.

Углѣрени, че молбата ѝ ще намѣри удовлетворение въ най скоро време, оставамъ и съмъ.

Съ стично почитание:

(подписали) Г. А. Шияковъ Стоименъ А. Симовски, Нако Цекиевъ и Аганасть Ив. Бачовъ, за иегр. на посл. подп. ги азъ: Г. Ачакиевъ.

Излѣзе отъ печать**БЪЛГ. ЗЕМЛЕД. КАЛЕНДАРЪ
ЗА 1901 Г.**

отъ

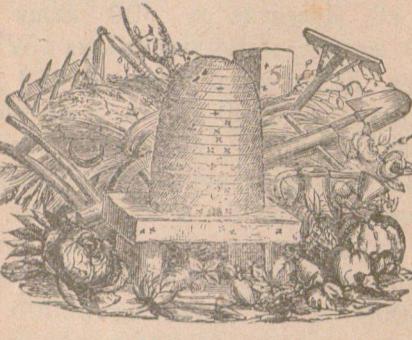
Н. КОРМАНОВЪ И К. МАЛКОВЪ

Календаря е 209 печатни страници и 82 бѣли, по 6 за всѣкъ мѣсецъ, за държание разни бѣлѣжки. Елегантно подвързанъ, календаря струва 1.50 л., а неподвързанъ 1.20 л.

Порожки съ правятъ направо до К. Малковъ учитель въ Садово.

ЗЕМЛЕДѢЛСКО БЮРО и АГЕНТУРА

на К. ИЛИЕВЪ — Плѣвенъ.

Яявамъ на всичките земедѣлци, овощари, Лозари и Пчелари, че чрезъ бюрото ми могатъ да си набавятъ:

Луцерна, дѣтелина, най добри видове зеленарски и цвѣтарски съмена, ножчета, ножици, рафия за ашладисване, пчеларски принадлежности и медоносни съмена.

Ягоди «Александъръ I-ий» коренъ 10—20 ст.

Доставлявамъ всички видове машини и ордия, принадлежности за парни и водни воденици.

Прѣскачка «Австрия» 36 ср. лева.

Прѣскачка «България» 30 » »

Цѣни умѣрени. Кatalogъ безплатно и франко.

Малинови фиданки и Американски Лози, невкорнени, по 4 лева за 100 парчета. Порожки до **Хр. Ат. Абаджиевъ & Сие** (разсадникъ).

ОБЯВЛЕНИЯ ОТЪ СЪДЕБНИТЪ ПРИСАВИ.**№ 2476**

На основавие испълнителни листъ № 6770 отъ 12/XI 1899 год. издаденъ отъ Плѣвенъ. Окол. Мир. Съдия въ полза на Христо Георгиевъ изъ с. Каменецъ срѣчу Цвѣтко Данковъ за левъ 88 лева заедно съ лихвите имъ по 10 % годишно отъ 27 Юлий 1899 год. до изплащанието и 5 л. и 50 ст. съдебни и по водение на дѣлата разноски и др. съгласни, чл. 914, 1025, 1141 1144 отъ Гражданското Съдопроизводство обявяватъ, че отъ 16 Априли до 17 Май 1901 год. до 5 часа послѣ обѣдъ т. г. ще продавамъ на публиченъ търгъ съ явно наддаване въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующите дължникови недвижими имоти, а именно:

1) Къща въ с. Каменецъ съ всички постройки съ дворъ 3 декара оцѣнена за 200 лева; 2) Нива въ мѣстността „Чайъръ Тарла“ около 6 декара и 5 ара оцѣнена за 52 лева; 3) Нива въ мѣстността „Чайъръ Тарла“ коло 7 декара и 5 ара оцѣнена за 60 лева; 4) Нива въ мѣстността „Задъ Лозята“ около 11 декара оцѣнена за 88 лева; 5) Нива въ мѣстността „Петрови бѣстове“ около 8 декара оцѣнена за 64 лева; 6) Нива въ мѣстността „Радиненски път“ около 4 декара и 6 ара оцѣнена за 36 л. 80 ст.; 7) Нива въ мѣстността „Задъ лозяга“ около 17 декара и 9 ара оцѣнена за 143 л. 20 ст.; 8) Нива въ мѣстността „На камъка“ около 2 декара и 5 ара оцѣнена за 20 лева; 9) Ливада въ мѣстността „Подъ село около 3 декара и 3 ара оцѣнена за 33 лева.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната цѣна и съгласно чл. 101 отъ Гражд. Съдопроизводство.

гр. Плѣвенъ 23/III 1901 год.

Дѣло № 346/900 год.

Съд. Приставъ: П. Георгиевъ

№ 2414

На основавие цѣстановление № 12 отъ 24 Февруари 1900 год. увърдени отъ Плѣвенски Окръж. Съдъ опредѣлението № 480 1900 год. съгласно чл. 914, 1025, 1141 1144 отъ Гражданското Съдопроизводство обявяватъ, че отъ 16 Априли до 17 Май 1901 год. до 5 часа послѣ обѣдъ ще продавамъ на публиченъ търгъ съ явно наддаване въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ;

Селище около половинъ декаръ въ землището на с. Бѣглѣжъ, махалата „Дренска“ при съседи: Нейко Дичовъ пътъ, Петко Христовъ и пътъ оцѣнена за 100 лева, принадлежаща на покойния Дичо Коцевъ отъ с. Бѣглѣжъ.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната цѣна и съгласно чл. 101 отъ Гражд. Съдопроизводство.

гр. Плѣвенъ 23/III 1901 год.

Дѣло № 346/900 год.

Съд. Приставъ: П. Георгиевъ

№ 2095

Извѣстявамъ, че 31 день отъ денето на последното двукратно публикуване на тоящето въ мѣстното въстникъ ще се прода-ва на публиченъ търгъ въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующий недвижимъ имотъ находящи се въ Брестовското землище, а именно:

1) Едно лозе въ село Брестовецъ мѣстността „Смилювецъ“ отъ 4 декара при съседи: Иванъ Ивановъ Шопара, пръвона-чално оцѣнено за 20 лева.

Горниятъ имотъ принадлежи на Богданъ Младеновъ отъ гр. Плѣвенъ и е заложенъ, продава се по възискането на Теодосия Ди-мировъ отъ село Радинище за 56 лева лихвите и разноските по испълнителни листъ № 3529 на I Плѣвенски Мирови Съдъ.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната цѣна.

Разглеждането на книжата и наддава-нието може да става вски пристъпенъ денъ въ канцелариата ми.

гр. Плѣвенъ, 17 Мартъ 1901 год